

COVID-19 VADEMECUM

handleiding over de coronamaatregelen

Vlaanderen
up-to-date
20 mei 2020

INHOUD

- P. 1. • Kernbegrippen in de coronacrisis
2. • Wat mag wel en niet in tijden van corona?
6. • Coronamaatregelen en handhaving
7. • Corona en overeenkomsten
 - Maakt corona overmacht uit?
 - Wat zijn de gevolgen?
8. • Corona en invordering van facturen
9. • Corona en reizen: wat als uw reisplannen in het water vallen door het coronavirus?
 - U bevindt zich nog in het buitenland
 - Uw reis werd geannuleerd door de reisorganisator of luchtvaartmaatschappij
 - U annuleerde uw reis zelf
 - Kan een annulatie- of rechtsbijstandsverzekering soelaas bieden?
11. • Corona en GDPR
 - wat met potentieel zieke werknemer
 - wat met thuiswerk?
 - Computergebruik
 - Papieren documenten
13. • Corona en privacy
 - Drones
 - Data against corona taskforce
14. • Zelfstandigen
 - Sociale bijdragen
 - Geen aanmaningen
 - Geen verhogingen
 - Uitstel of vrijstelling van sociale bijdragen
 - Vermindering van sociale bijdragen
 - Terugstorting van sociale bijdragen
 - Fiscale maatregelen
 - Vennootschapsbelasting, rechtspersonenbelasting en belasting niet-inwoners
 - BTW
 - Onroerende voorheffing voor bedrijven
 - Bijkomende financiële steunmaatregelen
 - Overbruggingsrecht
 - Hinderpremie
 - Compensatiepremie
 - Webshop
 - Overige maatregelen
 - Steunmaatregelen tourisme
 - Subsidie tewerkstelling
 - Termijnen VLAIO-subsidies versoepeld
 - Advies- en opleidingssteun uitgebreid
 - Overheidswaarborgen uitgebreid
 - Overheidsleningen uitgebreid
18. • Zelfstandigen in bijberoep
 - uitstel sociale bijdragen
 - vermindering sociale bijdragen
 - overbruggingsrecht
 - Vlaamse hinderpremie
 - Vlaamse compensatiepremie
19. • Werkgevers
 - Tijdelijke werkloosheid door overmacht
 - Essentiële beroepen en tijdelijke werkloosheid door overmacht
 - Afbetalingsplan voor sociale werkgeversbijdragen, BTW, personenbelasting, vennootschapsbelasting, rechtspersonenbelasting, bedrijfsvoorheffing.
21. • Werknemers
 - Lonen en uitkeringen
 - Wat als U als werknemer zelf ziek bent, verplicht onder quarantaine wordt geplaatst of vastzit in het buitenland?
 - Corona en ontslag
 - Wat gebeurt er met de opzegtermijn tijdens tijdelijk werkloosheid?
 - Andere tijdelijke en uitzonderlijke wijzigingen in de arbeidswetgeving
 - Wat met telewerk en arbeidsongevallen
 - Aanmoedigingspremie voor werknemers
24. • Vrijwilligers
25. • Corona en de alarmbelprocedure
26. • Ondernemingen in moeilijkheden
 - Bescherming bewarend en uitvoerend beslag en faillietverklaring
 - Gerechtelijke reorganisatie – WCO
 - Faillissement
29. • De Algemene Vergadering van Vennootschappen en Verenigingen in tijden van corona
30. • Dividentuitkering tijdens corona
30. • Erfbelasting op aandelen
31. • Corona en het appartementsrecht: wat met de Algemene Vergadering?
32. • Corona in de huurmarkt
 - Maatregelen op de huurmarkt tijdens de coronacrisis
 - Aanvang van de huurovereenkomst
 - Tijdens de huurovereenkomst
 - Uit huis zettingen
 - Verlening huurovereenkomsten

- 33. • Eigendomsbeperking tweedeverblijvers
- 34. • Corona en krediet
 - Gezinnen
 - Ondernemingen
 - Contacteer uw bank
- 35. • De burgerlijke procedure in coronacrisis
 - Verlening van termijnen in burgerlijk procesrecht
 - De schriftelijke behandeling van zaken
 - Besluit
- 36. • Kan U nog terecht bij uw notariskantoor?
 - Algemeen
 - Termijn voor verlijden en registratie van aktes of indienen aangifte nalatenschap?
 - Uitstel van verlijden van akte, wat met uw kredietvoorwaarden?
- 36. • Kan de Gerechtsdeurwaarder zijn taken nog vervullen?
 - De betekening van akten
 - Gedwongen tenuitvoerlegging
 - Verkoopdagen
 - Vaststellingen
 - Minnelijke invorderingen
 - Toegang tot het Gerechtsdeurwaarderkantoor
- 37. • Corona en omgevingsvergunningen
 - Algemeen
 - Afwijking omgevingsvergunningsplicht
 - Maatregelen Omgevingsvergunningsprocedure
- 39. • Overige steunmaatregelen
 - Verkeersbelasting
 - Autokeuring
 - Tegemoetkoming water- en energiefacturen voor tijdelijk werklozen
 - Steun voor de horeca en supermarkten
 - Steun van diverse steden en gemeenten
 - Steunmaatregelen Stad Antwerpen
 - Fiscale steunmaatregelen
 - Maatregelen en ademruimte voor start-ups
 - Andere stedelijke activiteiten
 - Bijkomende maatregelen?

Your full service Law Firm in Belgium.

VOORWOORD

Heel de wereld is jammer genoeg in de ban van het coronavirus, ook wel bekend als covid-19 of SARS-CoV-2.

Naast de zeer zware impact op de gezondheid, raakt het virus de samenleving op vele andere facetten. Winkels en horeca werden gesloten, lockdowns werden opgelegd, grenzen werden gesloten, festivals en andere evenementen werden geannuleerd, sportwedstrijden werden uitgesteld...

Het EK en de Olympische spelen en – uitermate dramatisch – de bekerfinale tussen RAFC en een West-Vlaamse voetbalclub werden uitgesteld. Uitstel is hopelijk geen afstel voor de organisatoren, sportclubs, muziekliefhebbers, atleten etc.

De vrees voor een nieuwe economische crisis is evenwel erg groot.

Denk maar aan de beurzen die wereldwijd in het rood staan.

Om de (economische) gevolgen voor de bevolking zo goed mogelijk op te vangen, voorziet de overheid in allerlei steunmaatregelen.

Via deze handleiding trachten wij u reeds een eerste duiding te geven in het kluwen van maatregelen in Vlaanderen.

De juridische situatie evolueert continu en elke dag zijn er nieuwe gebeurtenissen en maatregelen.

Wij trachten de situatie op de voet op te volgen en zullen deze handleiding up-to-date houden.

Moest u nog bijkomende vragen hebben bij het lezen van dit vademecum, aarzel niet om ons kantoor te contacteren, wij staan u graag bij.

Deze versie is up-to-date tot en met 20.05.2020.

“Blijf in Uw kot en Stay Safe!”

Joost Peeters en heel het team van STUDIO | LEGALE!

KERNBEGRIPPEN IN DE CORONACRISIS

Blijf in uw kot: een uitspraak van minister van volksgezondheid Maggie De Block die de slagzin is geworden in de coronacrisis om duidelijk te maken dat Belgen zo weinig mogelijk hun woning mogen verlaten.

Coronavirus: een type verkoudheidsvirus dat zich verspreidt via vochtdruppeltjes die bij het niezen of hoesten in de lucht terechtkomen en door iemand anders worden ingeademd. Het verspreidt zich ook via de slijmvliezen van de neus, de mond en de ogen na contact met de handen. Het coronavirus dat momenteel wereldwijd heerst, heet SARS-CoV-2 en veroorzaakt de ziekte Covid-19.

Covid-19: een afkorting die staat voor ‘coronavirus disease 2019’. Het is de ziekte op zich die wordt veroorzaakt door het type virus dat thans wereldwijd is uitgebroken.

Hamsteren: het inslaan van grote hoeveelheden gebruiksgoederen. Bij het uitbreken van de coronacrisis in België gingen veel mensen voedsel ‘hamsteren’ in de supermarkt uit vrees dat deze gesloten zouden worden, met een tekort aan sommige producten zoals wc-papier en pasta.

Intensive care: een afdeling binnen een ziekenhuis waar patiënten liggen die 24u/24u gecontroleerd moeten worden omdat één of meerdere van hun vitale lichaamsfuncties worden bedreigd.

Lockdown: een maatregel waarbij een gebied of volledig land wordt stilgelegd en iedereen verplicht wordt om zich volledig af te zonderen om verspreiding van een besmettelijke ziekte tegen te gaan. Met de maatregelen die thans in België gelden, wordt er wel eens gesproken van ‘een lockdown light’. Het land werd immers niet stilgelegd, al zijn er wel sterk ingrijpende maatregelen van kracht.

Marc Van Ranst: is een viroloog, een virusonderzoeker. Hij heeft een leidende rol in het beheren van de coronacrisis in België. Hij bestudeert de evolutie van het virus in ons land en geeft op basis daarvan adviezen i.v.m. de volksgezondheid aan de overheid.

Multitasken: dit is het uitvoeren van meerdere handelingen tegelijktijd. Veel ouders met jonge kinderen – die overdag normaal gezien op school zitten – moeten tijdens de coronacrisis heel de dag door multitasken. Ze werken immers van thuis uit, terwijl ze zich bezighouden met hun schoolgaande kroost.

Pandemie: een samentrekking van de woorden ‘pan’ en ‘epidemie’ dat duidt op een epidemie die zich over verschillende continenten heeft verspreid. Om van een pandemie te spreken, moet de besmettelijke ziekte nieuw zijn. Er mag dus nog geen immuniteit tegen zijn opgebouwd door de bevolking.

Quarantaine: een gedwongen afzondering om verdere verspreiding van een besmettelijke ziekte tegen te gaan. Mensen die positief worden getest op covid-19 worden verplicht in quarantaine geplaatst.

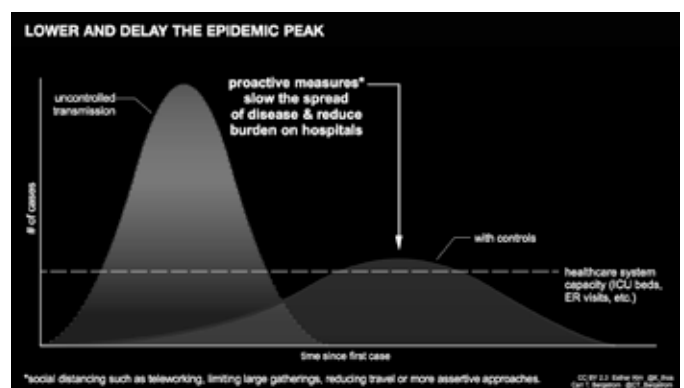
Social distancing: een verzamelwoord voor maatregelen die worden genomen om het verspreiden van een besmettelijke ziekte tegen te gaan en te vertragen. De bedoeling van social distancing maatregelen is het contact tussen personen die geïnfecteerd zijn en anderen te verminderen, zodat de verspreiding van de ziekte wordt tegengehouden. Een voorbeeld van een social distancing maatregel is het verplicht afstand houden van minstens 1,5 meter tussen uzelf en anderen.

Skype/Zoom/Google Hangouts Meet/Houseparty/...: websites, programma's of apps waarmee je vanop afstand via internet een spraak en/of video gesprek kan voeren. Het zijn populaire middelen geworden voor mensen om tijdens de corona crisis toch hun sociale contacten te onderhouden.

Stay safe: een slagzin tijdens de corona crisis om iemand aan te moedigen de hygiëne en social distancing maatregelen na te leven en een goede gezondheid te behouden.

Telewerken: werken vanop afstand door middel van telecommunicatiemiddelen. Vandaag de dag moeten zoveel mogelijk mensen in hun woning aan telewerk doen.

Tom Hanks: een bekende Amerikaanse acteur die op 12 maart 2020 via de app Instagram bekend maakte dat hij en zijn vrouw besmet zijn met het coronavirus. Deze publieke bekentenis zorgde ervoor dat de ernst van de corona crisis bij vele Amerikanen begon door te dringen. Andere bekende figuren die positief werden getest op het coronavirus zijn prins Charles van Wales en de voor seksueel misbruik veroordeelde Amerikaanse filmproducent Harvey Weinstein.

Flatten the curve: om de evolutie van het virus te bespreken, wordt er vaak verwezen naar bovenstaande grafiek. De grafiek geeft één steile, hoge curve weer. Deze wijst op het aantal besmettingen dat zich zou voordoen indien er geen beschermende maatregelen tegen de verspreiding van het virus worden genomen. De andere langere, maar vlakke curve wijst op het aantal besmettingen dat zich zou voordoen met beschermende maatregelen. De bedoeling van de grafiek is om mensen erop te wijzen dat ze de beschermende maatregelen moeten volgen om de ‘curve te vlakken’, zodat het aantal zieken onder de capaciteit van de gezondheidssector blijft.

WAT MAG WEL EN NIET TIJDENS DE CORONACRISIS?

MAG IK:

De overheid kondigde naar aanleiding van de uitbraak van het coronavirus in ons land in het Ministerieel Besluit van 23 maart 2020 talrijke ingrijpende maatregelen af, die een enorme impact hadden op ons dagelijks leven. Zo moesten winkels, bedrijven uit niet-essentiële sectoren, horeca, scholen etc. sluiten. Daarnaast gold er een samentrekkingsverbod en waren niet-essentiële verplaatsingen verboden.

Intussen heeft de overheid de afbouwstrategie bekend gemaakt en zal het dagelijkse leven in fasen tot een 'nieuw normaal' komen.

Hieronder geven we een overzicht van de afbouwstrategie.

sinds 6 april

gezinnen met kinderen jonger dan 5 jaar, personen met beperkte mobiliteit (ouderen, zwangere vrouwen etc.) en begeleiders van personen met een fysieke of mentale beperking mogen auto nemen om beperkte verplaatsingen te maken voor recreatieve activiteiten.

sinds 7 april

containerparken weer open.

sinds 18 april

tuincentra en doe-het-zelfzaken weer open. Enkel winkels met een algemeen assortiment, geen speciaalzaken.

sinds 27 april

garagisten weer open voor vervanging winterbanden.

fase 1

Vanaf 4 mei '20

Alle bedrijven en industrie die voor andere bedrijven werken (B2B) weer open.

Voorwaarden:

Telewerken blijft de norm.

Geen rechtstreeks contact met klanten.

Uitbreiding toegang tot algemene en gespecialiseerde gezondheidszorg in ziekenhuizen en bij huisdokter bv. niet-dringende raadpleging bij huisarts of in ziekenhuis, niet-dringende behandeling bij kinesist. Tandarts blijft beperkt tot noodzakelijke behandelingen.

Fysieke activiteit in buitenlucht mag met 2 personen waar je niet mee samenwoont. Iedereen mag auto nemen om beperkte verplaatsing te maken voor recreatieve activiteit.

Generieke gids van FOD Werkgelegenheid en Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het Werk ter beschikking met algemene richtlijnen om veilige heropstart mogelijk te maken. Richtlijnen moeten op sectoraal en ondernemingsniveau worden ingekleurd. Ondernemingen die hun activiteiten niet moesten onderbreken, kunnen de gids als inspiratiebron gebruiken.

Uitbreiding fysieke activiteiten in buitenlucht met contactloze sporten bv. tennis, paddel, vissen, kajak, atletiek, golf, zeilen, paardrijden (max. 2) motorrijden (max. 3),... Kleedkamers, douches, cafetaria etc. van de clubs blijven gesloten. Toiletten mogen wel geopend worden (om handen te kunnen wassen).

Vlaamse autokeuringscentra weer open. Voertuigen die tussen 13 maart en 3 juni gekeurd moesten worden, hebben een verlengde geldigheid tot en met 4 november 2020.

Rijles geven op openbare weg ter voorbereiding op praktijkexamen.

Bijkomende gezondheidsmaatregelen wanneer fysieke afstand niet gegarandeerd kan worden of thuiswerk niet mogelijk is (bv. mondmaskers, plexiglas,...).

Mondmasker (of neus en mond bedekken met alternatief) verplicht op het openbaar vervoer voor alle reizigers vanaf 12 jaar. Verplichting geldt ook in het station, op het perron en aan de halte. Enkel verplaatsen met openbaar vervoer indien geen alternatief en piekuren vermijden.

Stoffen- en garenwinkels weer open.

Dierenasielen weer open. Enkel op afspraak.

Mogelijkheid op bezoek in zorginstelling voor mensen met een handicap. Maximum 1 bezoeker per keer en op afspraak. Elke zorginstelling staat in voor verdere uitwerking van bezoeksregeling.

Vanaf 10 mei '20

Elk gezin (lees: huishouden) mag tot 4 personen ontvangen.

Voorwaarden:

Steeds dezelfde personen, op afstand en bij voorkeur buiten. De 4 bezoekers mogen op hun beurt niet bij een ander gezin op bezoek gaan. Uiteraard bezoek uitgesloten wanneer iemand van het gezin ziek is.

Bouwbedrijven mogen alle activiteiten herneemen, zowel t.a.v. bedrijven als particulieren, binnen en buiten.

Vanaf 11 mei '20

Alle winkels en bedrijven die consumenten bedienen (B2C) weer open.

Voorwaarden:

Maximum 1 klant per 10 m². Wanneer de winkel kleiner is dan 20 m² mogen meer klanten binnen op voorwaarde dat 1,5 meter afstand mogelijk is.

Maximum 30 minuten in de winkel.

Winkelen gebeurt alleen, tenzij met een kind jonger dan 18 jaar of met een hulpbehoevende.

Dragen van een mondmasker (of bedekken van neus en mond) wordt aanbevolen.

Winkelen gebeurt in de eigen omgeving aanzien niet-essentiële verplaatsingen verboden blijven.

Markten gaan nog niet open. Individueel kraam op gebruikelijke locatie kan wel indien toestemming van de lokale overheid.

Rijscholen weer open.

Dierenkapsalons weer open. Gewone kapsalons niet.

Contact tracing gaat van start.

fase 2

Vanaf 18 mei '20

Water en zeep wordt voorzien om handen geregeld te wassen.

Maximum 10 leerlingen per klas.

Maximum 3 leerjaren starten op. Dit zijn de afstudeerjaren en voor de lagere school de eerste 2 studie jaren.

Heropstart lager en middelbaar. Eventueel al proefdag op 15 mei.

Voorwaarden:

Mondmasker verplicht voor leerlingen ouder dan 12 jaar en het onderwijs personeel.

Opvang wordt georganiseerd indien ouders gaan werken. Opvang van kleuters mag tot 20 kinderen in één ruimte en de begeleider moet enkel een mondmasker dragen wanneer deze in contact kan komen met andere volwassenen.

Schoolgemeenschap staat in voor het uitwerken van de heropstart.

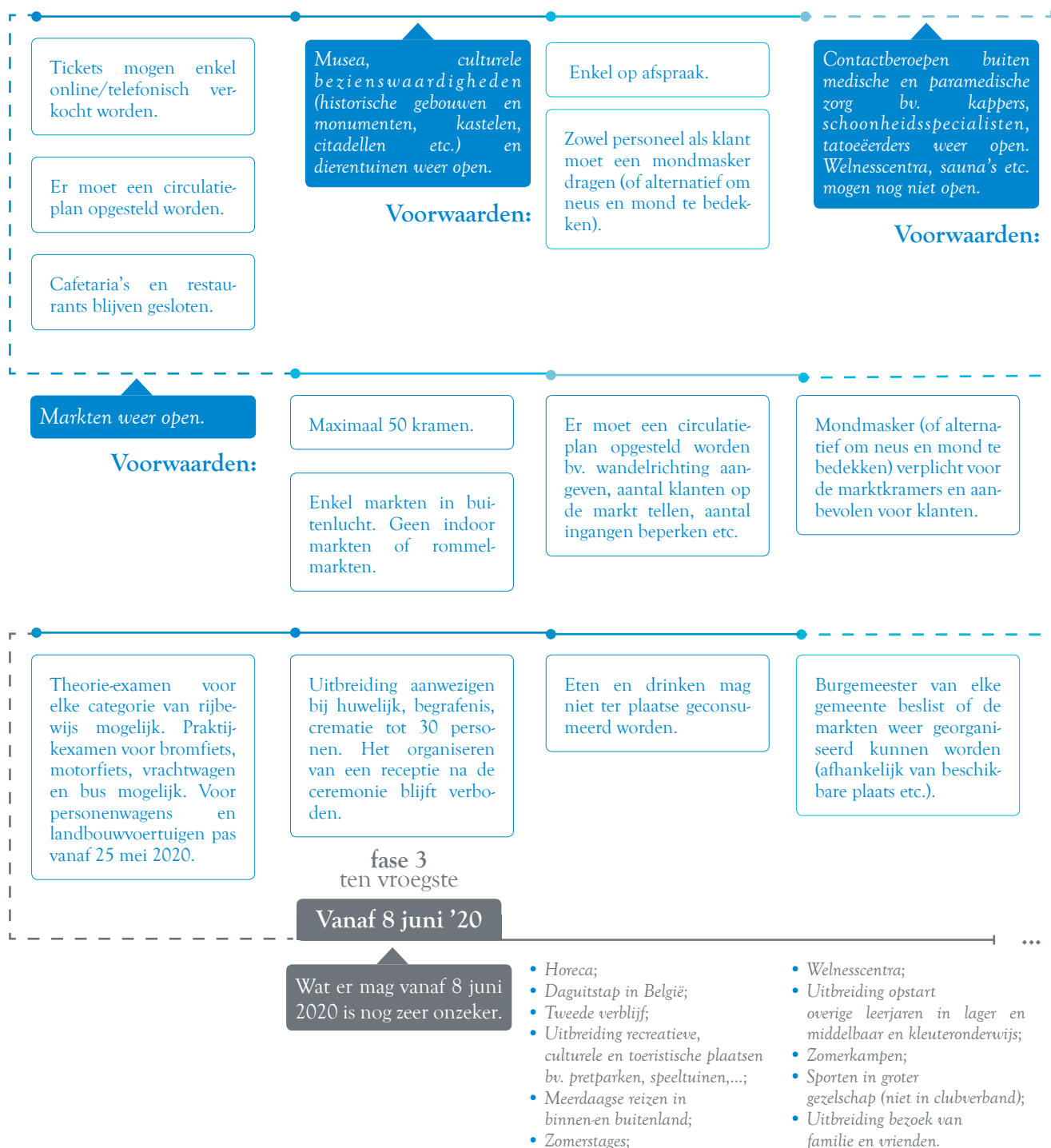
Kleuteronderwijs start nog niet op.

Sporttrainingen en lessen in buitenlucht en in clubverband mogen doorgaan.

Voorwaarden:

Maximaal 20 personen per training/les.

Nodige veiligheidsmaatregelen moeten genomen worden.

Wat mag voorlopig NIET

Minstens tot:

30 juni

31 juli

31 augustus

Evenementen in het algemeen;

Sportwedstrijden verboden (zowel voor amateurs als voor professionelen);

Massa evenementen verboden.

Ongeacht de afbouwfase

- Versoeplingen kunnen worden ingetrokken van zodra virus weer opflakkert;
- Blijf zoveel mogelijk "in uw kot";
- Blijf thuis als je ziek bent;
- Samenscholingsverbod blijft van kracht;
- Enkel noodzakelijke verplaatsingen;
- 1,5 meter afstand houden;
- Regelmatige handen wassen ;
- Mondmasker (of neus en mond bedekken) in de openbare ruimte wordt aanbevolen.

CORONAMAATREGELEN EN HANDHAVING

De naleven van de maatregelen door de burgers is essentieel voor de indijking van het virus. De vele nieuwsberichten maken duidelijk dat de politie, de lokale autoriteiten en het parket massaal inzetten op de handhaving van de maatregelen. Zo werden er zelfs drones ingezet om naleving van de maatregelen te controleren.

In eerste instantie werd geprobeerd om de burger te sensibiliseren en hem te wijzen op de geldende maatregelen en het nut en doel daarvan, maar er wordt wel degelijk sanctionerend opgetreden.

Eenzijds via de klassieke strafrechtelijke handhaving door het gerechtelijk apparaat.

Artikel 10 van het Ministerieel Besluit van 23 maart 2020 stelt dat de inbreuken op de artikelen 1 (sluiting horecazaken, handelszaken en winkels), 5 (verbod op samenscholingen en evenementen en regeling inzake buiten sporten) en 8 (verbod niet-essentiële verplaatsingen) worden beteugeld met de straffen voorzien in art. 187 van de Wet Civiele Veiligheid van 15 mei 2007.

De inbreuken worden vastgesteld door de politie. De richtlijnen die zij bij het handhaven van de corona maatregelen moeten volgen, werden uitgeschreven in een omzendbrief van 7 april 2020 (COL 06/2020) van het College van procureurs-generaal.

De politie moet een proces-verbaal opstellen van de inbreuk en kan een boete opleggen. Het betreft een onmiddellijke minnelijke schikking van 750,00 Euro voor handelaars, uitbaters van een handelszaak en organisatoren van een activiteit en 250,00 Euro voor alle andere overtreders. De boete kan meteen betaald worden bij de politie agent of ze wordt opgestuurd per post voor latere overschrijving.

Wanneer het een eerste inbreuk betreft en er duidelijk sprake is van goede trouw bij de overtreder, kan de politie zich beperken tot een waarschuwing.

Indien een persoon verschillende inbreuken begaat of er is sprake van een zeer ernstige inbreuk (denk aan de zogenaamde 'spuwers') zal de politie het proces-verbaal overmaken aan het parket, zodat zij de overtreder kunnen vervolgen.

De overtreder zal dan gedagvaard worden om te verschijnen voor de correctionele rechtbank en kan een gevangenisstraf van 8 dagen tot 3 maanden en een geldboete van 208,00 Euro tot 4.000,00 Euro (inclusief opdecimen) opgelegd krijgen.

De parketten gaven aan dat zij de handhaving van de maatregelen in het kader van het corona virus als prioritair beschouwen en hebben een uniform beleid afgesproken. Op 10 april 2020 vond er al een eerste 'coronazitting' plaats voor de Correctionele Rechtbank van Brussel.

Naast de Wet Civiele Veiligheid kunnen bepaalde specifieke inbreuken op de coronamaatregelen ook gehandhaafd worden aan de hand van strafbepalingen uit het Strafwetboek. De omzendbrief COL 06/2020 verwijst naar artikel 328 Sw. (voor het publiekelijk scanderen dat men besmet is), artikel 328bis Sw. (voor spuwen, hoesten of niezen op iemand om deze te doen denken dat het de bedoeling is hem te besmetten) en artikel 454 Sw. (voor spuwen, hoesten en niezen in de richting van te koop aangeboden voedingsmiddelen).

Daarnaast is er de bestuurlijke handhaving door de lokale overheden.

De Nieuwe Gemeentewet geeft steden en gemeenten de mogelijkheid om regelgevend en sanctionerend op te treden, teneinde de openbare rust, orde en veiligheid te handhaven. De inbreuken worden vastgesteld door de politie of door speciaal bevoegde ambtenaren.

De administratieve sancties die een gemeente oplegt, zijn geen straffen in de zin van het Strafwetboek. Ze worden dus niet vermeld op het strafblad.

Voorbeelden van bestuurlijke sancties die in de bestrijding van het corona-virus toegepast kunnen worden, zijn het schorsen of opheffen van toestemmingen en vergunningen, het sluiten van een inrichting of een administratieve geldboete (niet-limitatieve opsomming). Deze laatste is op gemeentelijk niveau welgekend als de Gemeentelijke Administratieve Geldboete (GAS-boete).

Het uitschrijven van een GAS-boete door de gemeente voor een inbreuk op de corona maatregelen was tot voor kort onwettelijk. De GAS-wet van 24 juni 2013 stelt immers dat de gemeenteraad geen administratieve sanctie mag voorzien voor inbreuken op zijn reglementen en verordeningen, wanneer voor deze inbreuken al een straf wordt voorzien in een wet, decreet of ordonnantie. Dit was hier het geval. De inbreuken op de corona maatregelen werden immers reeds strafbaar gesteld in de Wet Civiele Veiligheid van 15 mei 2007.

CORONA EN OVEREENKOMSTEN

Maakt corona overmacht uit?

Naast de sterke impact op de gezondheid, heeft de coronacrisis een sterke impact op overeenkomsten van allerlei aard die worden afgesloten. Evenementen worden afgelast, reizen worden geannuleerd, leveringen vinden niet meer plaats etc.

De vraag die hierbij onmiddellijk rijst is: wie draagt hier de kostprijs van?

Wat zijn de gevolgen van niet-nakoming van verbintenissen omwille van het coronavirus?

Maakt het coronavirus overmacht uit?

De artikelen 1147 en 1148 van het Burgerlijk wetboek bepalen dat een schuldenaar niet aansprakelijk kan worden gesteld, indien de niet-nakoming, de niet-tijdige of de niet-behoorlijke nakoming van een contractuele verbintenis het gevolg is van een vreemde oorzaak, zoals toeval of overmacht.

Overmacht wordt gedefinieerd als “de situatie waarbij de schuldenaar ten gevolge van een gebeurtenis die vreemd is aan zijn wil en die niet kon worden voorzien of vermeden, in de absolute onmogelijkheid verkeert om (tijdelijk) zijn verbintenis na te leven”.

Drie voorwaarden moeten met andere woorden vervuld zijn, opdat er sprake is van overmacht:

- **Een onvoorziene omstandigheid**

Voor eerst moet het gaan om een uitzonderlijke situatie die niet kon worden voorzien op het ogenblik van de sluiting van het contract.

Het ogenblik waarop het contract gesloten wordt, is van cruciaal belang.

Contracten gesloten vóór het coronavirus kampen met een onvoorziene omstandigheid. Voor contracten die nu – ten tijde van het coronavirus – worden afgesloten, kan men dit reeds voorzien en kan men beter de nodige maatregelen nemen door bijvoorbeeld eventuele ‘coronaclausules’ op te nemen.

Neem gerust contact op met ons kantoor indien U hier advies over wenst, wij staan u graag bij!

- **Die ontoerekenbaar is**

De onvoorziene omstandigheid mag niet te wijten zijn aan diegene die de prestatie of het product moet leveren.

Men moet nakijken wat de exacte oorzaak is van het niet-nakomen van de verplichtingen.

Het coronavirus an sich volstaat hiertoe niet.

Alles hangt af van de eigenlijke feitelijke omstandigheden, waarin ondernemingen zich bevinden.

Is de coronacrisis een directe oorzaak doordat bijvoorbeeld grote evenementen niet mogen plaatsvinden, dan zou dit mogelijk overmacht kunnen uitmaken.

Het Koninklijk Besluit nr. 1 van 6 april 2020 betreffende de bestrijding van de niet-naleving van de dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken door de invoering van gemeentelijke administratieve sancties, bracht hier soelaas.

Dit KB maakt het voor de steden en gemeenten die hier gebruik van willen maken vanaf 7 april 2020 mogelijk om toch een administratieve geldboete van 250,00 Euro te voorzien voor inbreuken op de corona maatregelen. In tegenstelling tot de gewone GAS-wet, kunnen er voor ‘corona overtredingen’ geen GAS-boetes worden opgelegd aan minderjarigen.

Enkel politie agenten kunnen GAS-boetes uitschrijven voor corona-overtredingen. De boete kan onmiddellijk aan de politie agent betaald worden. Zoniet, zal een gemeentelijk sanctionerend ambtenaar binnen de 15 dagen na ontvangst van de vaststellingen de boete per post overmaken aan de overtreder die vervolgens 30 dagen voor betaling heeft.

Het KB maakt dat overtredingen op de corona maatregelen gemengde inbreuken zijn. Ze kunnen immers zowel strafrechtelijk dan wel bestuurlijk gesanctioneerd worden. Het non bis in idem beginsel waarborgt echter dat men niet 2 keer gestraft kan worden voor eenzelfde overtreding.

Om het beleid van het parket en de lokale besturen op elkaar af te stemmen, werd de omzendbrief van 7 april 2020 (COL 06/2020) van het College van procureurs-generaal uitgevaardigd.

Wanneer een gemeente kiest voor toepassing van het GAS-systeem, kan de inbreuk niet meer door het parket vervolgd worden. De omzendbrief voorziet hierop echter 3 uitzonderingen:

- Wanneer de overtreder minderjarig is, onder het statuut van verlengde minderjarigheid staat of onbekwaam werd verklaard;
- Wanneer er sprake is van samenloop tussen inbreuken op de corona maatregelen en een andere inbreuk die niet met een administratieve sanctie kan gesanctioneerd worden (bv. iemand gebruikt drugs terwijl hij zich in groep bevindt);
- In geval van recidive.

Bovenstaande uiteenzetting maakt duidelijk dat het niet naleven van de corona maatregelen niet enkel tot afkeurende blikken van uw medeburgers zal leiden, maar dat het wel degelijk aanleiding kan geven tot verregaande bestuurlijke of strafrechtelijke sancties.

Bijkomende informatie over de procedure die gevolgd wordt bij het opleggen van een GAS-boete voor een corona overtreding kan u vinden in het artikel van Godfried Geudens ‘Coronamaatregelen kunnen ook met GAS-boete beteugeld worden’ dat werd gepubliceerd in de Juristenkrant van 29 april 2020 (p. 2-3).

De vraag stelt zich of dit ook het geval is indien men niet kan leveren wegens ziekte van het personeel. Indien hiervoor redelijkerwijze een oplossing kon worden voorzien, zal dit mogelijks geen overmacht uitmaken...

Het is zeer onvoorspelbaar hoe de diverse hoven en rechtbank in ons land hierop gaan reageren.

- **En die de nakoming van de verbintenis geheel onmogelijk maakt.**

Is die onvoorzienbare, onvermijdbare en ontoerekenbare gebeurtenis tijdelijk van aard, dan heeft zij een schorsende werking op het contract zolang ze voortduurt.

Maakt deze gebeurtenis het definitief onmogelijk om de verbintenis uit te voeren, dan wordt het contract beëindigd.

Wat zijn de gevolgen?

Om na te gaan of een bepaalde situatie als overmacht kan worden beschouwd, is het raadzaam het contract en de eventuele algemene of bijzondere voorwaarden grondig na te gaan.

De kans bestaat dat een ‘overmachtsclausule’ werd opgenomen. Dergelijke clausule kan onder andere inhouden dat in geval van overmacht (zoals een pandemie) de verplichtingen op een later tijdstip mogen worden nagekomen, of de overeenkomst (of een gedeelte daarvan) kan worden ontbonden. Partijen kunnen onderling afspraken maken die van toepassing zijn in geval van dergelijke overmachtssituaties.

Hof van Cassatie heeft hieromtrent expliciet geoordeeld dat: “Het schadebeding wegens niet-uitvoering van de overeenkomst is geldig, zelfs bij niet-uitvoering veroorzaakt door overmacht.” [Cass. 03.11.1955].

Het staat u dus vrij om in uw algemene voorwaarden te bedingen dat in geval van annulering wegens overmacht aan u een welbepaalde ‘schadevergoeding’ verschuldigd is. Deze dient uiteraard wel binnen de perken van het redelijke te blijven.

Let wel op dat uw overmachtsclausule bij consumenten niet onrechtmatig is. Een beding waarbij zelfs bij overmacht, de consument niet wordt toegestaan de overeenkomst te ontbinden, dan tegen betaling van een schadevergoeding, is bijvoorbeeld onrechtmatig.

Als er niets bepaald wordt in de algemene voorwaarden is diegene die zich beroept op een overmachtssituatie en hiervan het bewijs levert, bevrijd van haar verplichtingen. Zij zal hiervoor ook geen schadevergoeding verschuldigd zijn.

Let wel: u kan het coronavirus niet inroepen om aan uw betalingsverplichtingen te ontkomen. Het financieel onvermogen door externe omstandigheden – zoals het coronavirus – maakt geen overmacht uit. De schuldenaar is niet bevrijd van zijn betalingsverplichtingen.

CORONA EN INVORDERING VAN FACTUREN

De coronacrisis en de hiervoor opgelegde strenge maatregelen betekenen niet dat de invordering van uw onbetaald blijvende facturen tevens voor onbepaalde tijd ‘on hold’ zou moeten worden gezet.

STUDIO | LEGALE Advocaten blijft u van dienst voor invordering van uw facturen.

Uiteraard worden bij STUDIO | LEGALE advocaten de richtlijnen van de overheid aangaande het coronavirus nauwgezet gevolgd, doch aangezien wij als advocaten aanmerkt worden als essentieel beroep conform het Ministerieel Besluit van 23 maart 2020, blijft onze dienstverlening naar u toe onveranderd!

Wij zorgen voor de opstart van uw incassodossier voor een eerste kordate aanmaning en blijven dit nauwgezet opvolgen met stipte terugkoppeling naar u toe.

Er dient uiteraard rekening te worden gehouden met bijzondere omstandigheden gedurende de coronacrisis waarbij een evenwicht dient te worden gezocht tussen de belangen van de schuldeiser en de schuldenaar.

Faillissementen dienen te allen tijde te worden vermeden. Een tijdige betaling van leveranciers of invordering van facturen kan hierbij van groot belang zijn.

Aarzel dus niet om contact op te nemen met ons kantoor. Wij zullen u adequaat bijstaan en adviseren om, rekening houdend met de coronacrisis en haar bijzondere omstandigheden, uw incassodossiers tot een goed einde te brengen.

CORONA EN REIZEN: WAT ALS UW REISPLANNEN IN HET WATER VALLEN DOOR HET CORONAVIRUS?

Deze bijdrage geeft informatie over wat u kan doen en waar u recht op heeft, wanneer uw reis wordt geannuleerd of wanneer u vervroegd dient terug te keren omwille van het coronavirus.

U bevindt zich nog in het buitenland

De FOD Buitenlandse Zaken adviseert alle Belgen die zich momenteel nog in het buitenland bevinden om hun reis vroegtijdig stop te zetten en huiswaarts te keren.

Meer en meer landen sluiten immers hun grenzen en het vliegverkeer valt stil, waardoor de kans groter wordt om vast te komen zitten in het buitenland.

Wat kan u doen?

De FOD Buitenlandse Zaken roept alle Belgen op om de reisorganisatie, touroperator of luchtvaartmaatschappij waar men bij geboekt heeft als eerste aanspreekpunt te gebruiken en na te gaan welke oplossing zij nog kunnen aanbieden.

De zogenaamde ‘**pakketreizigers**’ (mensen die zowel vliegticket en/of verblijf en/of transport boeken via een organisatie) kunnen genieten van de wettelijke bescherming voorzien in de wet van 21 november 2017 betreffende de verkoop van pakketreizen, gekoppelde reisarrangementen en reisdiensten. Deze ‘pakketreiswet’ is het Belgische resultaat van de omzetting van de Europese Richtlijn 2015/2302.

Voor hen is de reisorganisatie verplicht om de terugreis naar België te organiseren. Daarnaast moet de reisorganisatie de kosten op zich nemen van maximum 3 bijkomende overnachtingen die nodig zouden zijn omwille van het coronavirus en zijn ze verplicht om informatie te verstrekken over de beschikbare medische diensten, lokale autoriteiten en consulaire bijstand.

Deze bescherming geldt niet voor ‘**ticket-only**’ reizigers (mensen die enkel een vliegticket boeken en de rest van hun reis zelfstandig plannen). Zij zullen zelf contact moeten opnemen met de luchtvaartmaatschappij om na te gaan hoe ze in België geraken. Indien zij omwille van het coronavirus bijkomende overnachtingen moeten boeken, zullen zij zelf moeten instaan voor de kosten, tenzij eventuele tussenkomst van de verzekering (zie infra).

Reizigers die moeilijkheden ondervinden bij het terugkeren naar België, kunnen beroep doen op de diensten van de FOD Buitenlandse zaken, die contact zal opnemen met de lokale ambassades en consulaten om zo tot een ad hoc oplossing voor elke gestrande reiziger te komen.

Zo organiseert Buitenlandse Zaken onder andere - bij gebrek aan commerciële vluchten - zogenaamde repatriërvluchten in samenwerking met de lokale autoriteiten en vliegtuigmaatschappijen om zo veel mogelijk Belgen terug te halen.

Opdat de FOD een overzicht zou hebben van het aantal Belgen in het buitenland, roept zij deze mensen op om zich te registreren via de website www.travellersonline.diplomatie.be.

Voor bijkomende informatie en vragen kan men terecht bij het call center van de FOD dat thans 24u/24u bereikbaar is op het nummer 0032-2-501-40-00 en op hun facebook pagina.

Voor bijkomende informatie en vragen kan men terecht bij het call center van de FOD dat thans 24u/24u bereikbaar is op het nummer 0032-2-501-40-00 en op hun facebook pagina.

Uw reis werd geannuleerd door de reisorganisator of luchtvaartmaatschappij

Ook hier moet er een onderscheid worden gemaakt tussen de pakketreizigers en ticket-only reizigers.

De pakketreizigers vallen opnieuw onder de regeling van de wet van 21 november 2017 betreffende de verkoop van pakketreizen, gekoppelde reisarrangementen en reisdiensten.

In ‘normale’ omstandigheden kan een reisorganisator een pakketreisovereenkomst die hij wegens onvermijdbare en buitengewone omstandigheden niet kan uitvoeren, opzeggen zonder dat hij een schadevergoeding aan de reiziger moet betalen. De reiziger kan dan opteren voor een evenwaardige alternatieve reis of voor een volledige terugbetaling. De reisorganisator dient het volledige bedrag binnen de 14 dagen na de annulering terug te betalen.

Aangezien door het coronavirus alle pakketreizen moesten geannuleerd worden en de vraag naar terugbetalingen dus enorm zou zijn, werd er op 19 maart 2020 een Ministerieel Besluit genomen dat de reisorganisator de mogelijkheid geeft om de terugbetaling van de reis met 3 maanden uit te stellen dan wel om een tegoedbon ter waarde van het te betalen bedrag uit te reiken aan de reiziger die één jaar geldig is en door de consument niet mag geweigerd worden.

Op deze manier tracht de overheid de impact van de coronacrisis op de reissector te beperken en tegelijkertijd de belangen van de reiziger te vrijwaren.

Intussen werd er al licht gesleuteld aan voormeld Ministerieel Besluit. Op 3 april werd een wijzigend Ministerieel Besluit uitgevaardigd, dat het voor de consument mogelijk maakt om na één jaar zijn tegoedbon toch in te ruilen voor een terugbetaling. De reisorganisatie heeft vervolgens 6 maanden de tijd om de betaling uit te voeren. De consument zal dus maximaal 18 maanden op zijn geld moeten wachten. Deze wijziging trad in werking op 6 april 2020.

Deze maatregel werd wellicht genomen om meer in overeenstemming te zijn met de Richtlijn (EU) 2015/2302 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2015, houdende wijziging van Verordening (EG) nr. 2006/2004 en van Richtlijn 2011/83/EU van het Europees Parlement en de Raad, en tot intrekking van Richtlijn 90/314/EEG van de Raad.

Voormelde Richtlijn stelt dat de pakketreisovereenkomst kan beëindigd worden met volledige terugbetaling wanneer er sprake is van “onvermijdbare en buitengewone omstandigheden” ongeacht of de organisator (12.3 Richtlijn 2015/2302), dan wel de reiziger (art. 12.2 Richtlijn 2015/2302) de reis annuleert.

Op basis van deze Richtlijn heeft de reiziger in principe dus recht op een volledige terugbetaling. De mogelijkheid op terugbetaling is er nu, maar de termijn waarin de terugbetaling dient te gebeuren volgens het Ministerieel Besluit (tot 18 maanden) stemt niet overeen met de termijn uit de pakketreiswet en de Europese Richtlijn (14 dagen).

Wat betreft de ticket-only reizigers, zij kunnen in dit geval ook beroep doen op een wettelijke bescherming, namelijk op de Europese Verordening 261/2004 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels inzake compensatie en bijstand aan luchtreizigers bij instapweigering en annulering of langdurige vertraging.

De verordening voorziet dat deze reizigers aanspraak kunnen maken op ofwel een terugbetaling van hun ticket ofwel een ticket voor een andere vlucht.

U annuleert uw reis zelf

In ‘normale’ omstandigheden kan u als pakketreiziger uw pakketreisovereenkomst zonder problemen annuleren. De reisorganisator zal de reeds door u gemaakte kosten terugbetalen, eventueel onder aftrek van een contractueel voorziene schadevergoeding.

Opnieuw geldt hier de nieuwe regeling uitgewerkt in het Ministerieel Besluit van 20 maart 2020: de reisorganisator heeft de mogelijkheid om de terugbetaling van de reis met 3 maanden uit te stellen dan wel om een tegoedbon ter waarde van het te betalen bedrag uit te reiken aan de reiziger, die deze niet mag weigeren. Sinds 6 april 2020 kan de consument na één jaar toch vragen dat de tegoedbon wordt uitbetaald, waarvoor de reisorganisator vervolgens 6 maanden tijd heeft.

De **ticket-only reiziger** die zelf beslist om zijn vlucht te annuleren, zal zelf moeten nagaan in de contractvoorwaarden van de betrokken luchtvaartmaatschappij of hij bepaalde rechten kan doen gelden.

U boekt een verblijf via Airbnb

Met de verschillende lange weekends in april en mei op het oog, boekten velen waarschijnlijk ook een weekendje weg via Airbnb.

Voor zij die een reservering maakten vòòr 14 maart 2020 voor een reis met een incheckdatum tussen 14 maart en 31 mei 2020, komt Airbnb tussen. Zij kunnen beroep doen op de ‘Voorwaarden bij verzachtende omstandigheden’ en een volledige terugbetaling dan wel een reisbon vragen. Voor reserveringen die onder deze tijdsvoorwaarde vallen, maar waarbij men al is ingecheckt, gelden de ‘Voorwaarden bij verzachtende omstandigheden’ niet.

Voor reserveringen die na 14 maart 2020 gemaakt zijn en voor reserveringen die wel voor 14 maart 2020 gemaakt zijn, maar voor een reis met een incheckdatum na 31 mei 2020 gelden de ‘Voorwaarden bij verzachtende omstandigheden’ evenmin.

Deze reizigers vallen terug op de reguliere annuleringsvoorwaarden die bepaald worden door de host van het verblijf zelf. De host kan kiezen tussen de flexibele, gemiddelde, strengere of lange termijn annuleringsvoorwaarden die werden uitgewerkt door Airbnb.

Welke de annuleringsvoorwaarden voor uw boeking zijn, kan u terugvinden door op de website van Airbnb naar ‘reizen’ te gaan, door te klikken op ‘reisgegevens tonen’ en vervolgens ‘wijzigen of annuleren’.

Kan een annulatie- of reisbijstandsverzekering soelaas bieden?

Een annulatieverzekering heeft als doel bescherming te bieden tegen het financiële verlies van een annulatie van uw reis of een vervroegde terugkeer.

De meeste standaard annulatieverzekeringen sluiten echter dekking uit in geval van een epidemie... Sommige uitgebreidere polissen voorzien wel dekking van de annulatie ten gevolge van een epidemie wanneer er een negatief reisadvies werd afgekondigd.

Assuralia, de beroepsvereniging van verzekeringsondernemingen, maakte n.a.v. de corona crisis een tabel waarin van een aantal grote verzekeringsmaatschappijen wordt gezegd of ze dekking voorzien of niet:

VERZEKERAAR	CONTRACT	EPIDEMIE IN LAND VAN BESTEMMING
AG INSURANCE	JAARLIJKS ANNULERINGSVERZEKERINGSCONTRACT NOGO	Niet gedekt
	Top TravelStop	Gedekt met negatief reisadvies vanwege de Belgische regering - Buitenlandse Zaken
ALLIANZ PARTNERS	ROYAL SERVICE	Gedekt
AXA ASSISTANCE	EXCELLENCE	Uitzonderlijk gedekt Bv. : voor de regio's met negatief reisadvies vanwege de Belgische regering - Buitenlandse Zaken
DVV	REISVERZEKERING OP MAAT - VERZEKERING ANNULERING	Niet gedekt
EUROPE ASSISTANCE	SMART, SPORT, VIP, Annuleringsverzekeringscontract NoGo	Niet gedekt
ETHIAS	ANNULERING VAN REIZEN JAARCONTRACT	Niet gedekt
KBC VERZEKERINGEN	POLIS VOOR UW REIZEN - Standaardformule & VIP formule	Niet gedekt

Indien u tijdens een reis ziek wordt ten gevolge van het corona virus, zal u in het algemeen wel beroep kunnen doen op uw reisbijstandsverzekering of hospitalisatieverzekering.

Het virus wordt in het kader van deze verzekeringspolissen behandeld zoals elke andere ziekte of ongeval.

Uiteraard zal u telkens, en dat geldt uiteindelijk voor elk verzekeringscontract dat u naleest in het kader van de corona crisis, de polisvoorwaarden moeten nalezen om de exacte dekking (voorwaarden, maximumbedrag etc.) te weten.

CORONA EN GDPR

Wat met potentieel zieke werknemers?

De Gegevensbeschermingsautoriteit merkte dat er steeds meer vragen rezen omtrent de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in een werkgever-werknemer relatie ten tijde van corona. Daarom beantwoordde het enkele van deze vragen.

In de eerste plaats is het belangrijk te benadrukken dat de huidige maatregelen op geen enkele wijze afbreuk doen aan de principes van de AVG. Deze blijven dus onverkort gelden. Zo zal het verwerken van medische gegevens zeer streng beoordeeld worden, voor de meeste werkgevers blijft het dan ook gelden dat dergelijke verwerking enkel toegestaan is wanneer zij hiertoe wettelijk verplicht worden.

Wat betreft de beoordeling van eventuele gezondheidsrisico's mag men niet vergeten dat het niet aan de werkgever of de onderneming is om deze beoordeling te doen, maar aan de arbeidsgeneesheer. Deze is bevoegd voor de opsporing van besmettingen en voor het informeren van de werkgever en de personen die in contact kwamen met de besmette persoon. Hieronder kan u enkele vragen vinden waarop de Gegevensbeschermingsautoriteit een antwoord geformuleerd heeft:

- **Mag een bedrijf of werkgever algemene en systematische controles van de lichaamstemperatuur van werknemers en bezoekers uitoefenen?**

Via verschillende kanalen zien we dat in sommige landen mensen systematisch worden gecontroleerd aan de hand van hun lichaamstemperatuur. De Gegevensbeschermingsautoriteit beschouwt de loutere opname van de temperatuur niet als een verwerking van persoonsgegevens. Zolang er geen registratie gebeurt, is de AVG dan ook niet van toepassing. Wel mag men zeker niet uit het oog verliezen dat een werkgever geen maatregelen mag nemen die het bestaande arbeidsrechtelijk regelgevend kader (CAO of arbeidsreglement).

- **Mag een werkgever zijn werknemers verplichten een medische vragenlijst of vragenlijst betreffende zijn recente reizen in te vullen?**

Neen, het is niet toegestaan dergelijke vragenlijsten verplicht te maken voor de werknemers. Wel is het aangewezen dat werknemers aangemoedigd worden om spontaan melding te maken van risicovolle reizen of symptomen. Uiteraard is er hier ook een rol weggelegd voor de arbeidsgeneesheer.

- **Mag een bedrijf of werkgever in het kader van de voorkoming van de verdere verspreiding van het virus de namen van besmette personen/werknemers bekendmaken?**

Het is niet zomaar toegestaan om de namen van besmette personen bekend te maken. De Gegevensbeschermingsautoriteit stelt dan ook dat de verspreiding van de namen in de meeste gevallen niet aan de proportionaliteitstoets zal voldoen.

De werkgever mag wel werknemers inlichten dat ze (mogelijk) in contact zijn geweest met een persoon die besmet geraakte met het coronavirus. Hiervoor is het niet vereist dat de naam van de besmette persoon mee verspreid wordt. Het verspreiden van de naam is niet enkel niet nodig, maar kan ook tot stigmatisering leiden.

Uiteraard mag de naam van de besmette persoon wel gecommuniceerd worden aan de arbeidsgeneesheer of de bevoegde overheidsdiensten.

Bron: <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/covid-19-en-de-verwerking-van-persoonsgegevens-op-de-werkvloer>

Wat met thuiswerk?

Door het steeds verder uitbreidende coronavirus (of Covid-19) werken steeds meer mensen van thuis in plaats van op kantoor. Wanneer u van thuis uit werkt, ontstaan er echter risico's met betrekking tot de GDPR waar u dus rekening mee moet houden. In dit artikel lijsten wij kort enkele risico's op.

Computergebruik

Wanneer u uw eigen computer gebruikt om via een programma dat u op het werk ook gebruikt, te kunnen werken, brengt dit enkele extra aandachtspunten met zich mee:

- In vele gevallen zal uw computer de bestanden die u uit het programma opent automatisch opslaan. Dit betekent dus dat u bestanden, waarin mogelijk persoonsgegevens staan, uit hun beveiligde omgeving haalt. Er wordt een kopie opgeslagen op uw persoonlijke computer. Dit kan gezien worden als een datalek. Het is dan ook belangrijk dat u ervoor zorgt dat wanneer u klaar bent met het betreffende bestand, dat u dit meteen verwijdert van uw computer.
- Zorg ervoor dat uw computer voldoende beveiligd is. Op uw werk heeft uw werkgever de nodige programma's op de computer voorzien om malware tegen te houden. Op de computer die u thuis gebruikt zijn deze programma's niet altijd aanwezig. Kijk dus zeker na of uw computer voldoende beveiligd is. Indien dit niet het geval is, voorziet u best een anti-malware programma.

- Zorg ervoor dat u niet automatisch aangemeld bent of dat uw inloggegevens automatisch ingevuld staan. Deze maatregel geldt uiteraard ook voor de computer die u op uw werk gebruikt. Op deze manier vermijdt u dat onbevoegden toegang krijgen tot het programma van uw werkgever. Denk trouwens bij onbevoegden niet enkel aan dieven of hackers, maar overeenkomstig de GDPR zijn ook uw partner, kinderen en andere huisgenoten onbevoegden. Ook zij mogen dus geen toegang hebben tot de bestanden.
- Let op waar uw computer staat. Zorg ervoor dat niemand op uw scherm kan meelezen waarmee u bezig bent. U zet zich best niet met uw rug naar een groot raam waardoor mensen die buiten lopen kunnen zien wat er op uw computer staat. Dit geldt ook wanneer u een laptop ter beschikking hebt gekregen van uw werkgever.

Indien u een laptop ter beschikking gesteld krijgt van uw werkgever, ontstaat er geen extra risico op het vlak van het gebruik van deze laptop.

Papieren documenten

De digitale revolutie heeft in vele gevallen zijn werk reeds gedaan, waardoor het meeste werk dat u doet geen papieren spoor nalaat. Toch zullen vele mensen papieren dossiers gebruiken of bepaalde bestanden printen.

In principe is er, behalve omwille van ecologische redenen, niets mis met het printen van documenten en het gebruiken van papieren dossiers. Het is echter zeer belangrijk dat u hier steeds voorzichtig mee omspringt. Net zoals bij het gebruik van uw eigen computer, kan het gebruik van papieren documenten er namelijk toe leiden dat onbevoegden toegang krijgen tot de informatie die in deze documenten staat.

Zorg er daarom voor dat u uw papieren steeds goed opbergt. Laat deze zeker niet rondslingeren. Wanneer u deze papieren niet meer nodig hebt, is het ook af te raden deze gewoon bij het oud papier te leggen. Op deze manier wordt het namelijk mogelijk dat persoonsgegevens in de handen van onbevoegden komen wanneer u het oud papier op straat zet, zodat het de volgende dag kan opgehaald worden door de vuilnisophalers.

Om geen risico te lopen, kan u twee zaken doen:

- Indien u thuis een papierversnipperaar hebt, gebruikt u deze om alle documenten die u thuis print te vernietigen. Op deze manier worden de documenten onleesbaar en wordt het risico op een datalek sterk verminderd.
- Indien u geen papierversnipperaar hebt, kan u best alle documenten bijhouden. Dit uiteraard op een plek die niet vrij toegankelijk is. Wanneer u dan opnieuw naar uw kantoor kan/mag gaan, kan u deze documenten meenemen om deze op de gebruikelijke manier te vernietigen.

Uiteraard zijn deze twee oplossingen niet de gemakkelijkste oplossingen. Toch zou u zich hieraan moeten houden. De risico's bij het gebruik van papier zijn namelijk zeer groot, aangezien onbevoegden heel snel toegang kunnen krijgen tot deze documenten. Daarom is het dan ook aan te raden dat u steeds, of toch zo veel mogelijk, digitaal werkt.

CORONA EN PRIVACY

Overheden nemen massaal maatregelen om de verspreiding van het coronavirus zo veel mogelijk te beperken. Het controleren op de naleving van deze maatregelen blijkt in de praktijk echter zeer moeilijk.

Drones

Sommige landen zijn overgeschakeld op het gebruik van drones om hun bevolking te controleren. Daar wordt soms zeer ver in gegaan. Zo worden er in sommige landen drones ingeschakeld met gezichtsherkenningcamera's om overtreeders te kunnen beboeten.

In België wordt, bijvoorbeeld in Brussel, ook geëxperimenteerd met het gebruik van drones. Deze drones zouden echter enkel ingezet worden om mensen aan te spreken, indien ze het samenscholingsverbod schenden. Ook in andere politiezones wordt geëxperimenteerd met het gebruik van drones.

Bij het gebruik van drones mogen de overheid en de politiediensten de GDPR echter niet uit het oog verliezen. Daarom is het belangrijk dat ze bij het gebruik van de drones steeds nagaan of dit wel toegelaten is.

Uit verschillende hoeken komt er echter commentaar op het gebruik van drones. Volgens de instanties worden de drones enkel gebruikt om audioboodschappen te verspreiden, maar volgens criticasters zijn deze drones tot veel meer in staat. Zo zouden drones die door de politiediensten gebruikt worden standaard uitgerust zijn met zeer kwalitatieve camera's, waardoor het onrechtmatig filmen van personen mogelijk wordt.

Data against corona taskforce

Om de strijd tegen het coronavirus gericht te voeren, werd een taskforce opgericht. Aan de hand van telecom- en epidemiologische data zal deze taskforce data analyseren over de verspreiding van het virus. Hierbij wordt onder andere gedacht aan het in kaart brengen van de locatie en verspreiding van het virus, strategieën en oplossingen voor de gerichte verspreiding van informatie op locaties met een hoog risico, ...

Er dient steeds een belangrijke afweging gemaakt te worden tussen de privacy van de mensen en de volksgezondheid. Met het oog op de privacy werd er dan ook door de Gegevensbeschermingsautoriteit een 'data privacy impact assessment' gemaakt. Na deze beoordeling heeft de Gegevensbeschermingsautoriteit een positief advies gegeven.

De taskforce heeft uitdrukkelijk de opdracht om geen analyses te doen die privacygevoelig zijn. Er worden dan ook enkel geanonimiseerde gegevens gebruikt. De gegevens zouden op geen enkele manier herleidbaar zijn naar een individu.

De overheid moet in deze tijden snelle beslissingen nemen om de verspreiding van het coronavirus zo veel als mogelijk te beperken. Hierbij worden er soms oplossingen geopperd die lijnrecht tegenover de GDPR staan. De overheid dient een goede afweging te maken tussen de volksgezondheid en GDPR/PRIVACY van de mensen. Het virus is geen vrijgeleide om intrusieve maatregelen te nemen.

ZELFSTANDIGEN

Sociale bijdrage

Geen aanmaningen

De sociale verzekeringsfondsen zullen voorlopig geen aanmaningen meer versturen voor nog niet betaalde sociale bijdragen.

Ook de aangekondigde dwangbevelen voor nog niet betaalde sociale bijdragen zullen voorlopig niet uitgevoerd worden.

Geen verhogingen

U zal geen verhoging moeten betalen wegens laattijdige betaling indien u uw sociale bijdragen van het eerste kwartaal 2020 dan wel uw regularisatiebijdragen niet tijdig voor 31 maart 2020 betaalde.

U diende hiervoor geen aanvraag in te dienen. Deze verhogingen vielen automatisch weg.

Uitstel of vrijstelling van sociale bijdragen

Zelfstandigen in hoofdberoep en de meewerkende partner die door het coronavirus moeilijkheden ondervinden om hun sociale bijdragen te betalen, kunnen een uitstel of een vrijstelling van sociale bijdragen vragen.

Deze maatregel geldt voor de voorlopige bijdragen van de eerste twee kwartalen van 2020.

• Uitstel

U kan bij uw sociaal verzekeringsfonds een aanvraag indienen om de betaling van uw voorlopige bijdragen met een jaar uit te stellen. Hiervoor zullen geen verhogingen aangerekend worden.

De aanvraag kan ingediend worden:

- tot 31 maart 2020 om voor de eerste twee kwartalen van 2020 een uitstel van betaling te krijgen;
- tot 15 juni 2020 om voor het tweede kwartaal van 2020 een uitstel van betaling te krijgen.

Dit betekent dat de sociale bijdrage van het eerste kwartaal 2020 moet betaald worden voor 31 maart 2021 en de bijdrage van het tweede kwartaal 2020 voor 30 juni 2021.

(!): Indien u de fondsen toch voorhanden zou hebben, is het sterk aan te raden om tijdig te betalen zodat de schulden niet zouden opstapelen.

• Vrijstelling

Het is ook mogelijk om een vrijstelling van de sociale bijdragen aan te vragen. Deze vrijstelling wordt afhankelijk van de situatie van de zelfstandige geheel of gedeeltelijk toegekend.

De aanvraag moet tenminste volgende inlichtingen bevatten:

- Naam, voornaam en woonplaats van betrokkene;
- Naam en zetel van het bedrijf;
- Ondernemingsnummer.

Om deze aanvraag in te dienen, kan u bij uw sociaal verzekeringsfonds een vereenvoudigd formulier aanvragen.

Tot en met 31 maart kon u alleen voor het eerste kwartaal een vrijstelling vragen. Indien u ook voor het tweede kwartaal 2020 een vrijstelling wenst aan te vragen, is vanaf 1 april normaal gezien een nieuw aanvraagformulier beschikbaar.

(!): Mail uw aanvraag voor een vrijstelling ook aan mailbox-dvr@rsvz-inasti.fgov.be voor een snellere behandeling van uw dossier.

Vermindering van sociale bijdragen

U kan als zelfstandige een vermindering van sociale bijdragen aanvragen indien u financiële moeilijkheden ondervindt ten gevolge van het coronavirus.

Deze vermindering wordt slechts toegestaan indien uw beroepsinkomsten lager liggen dan een van de wettelijke drempels.

Wettelijke drempels in hoofdberoep	
Inkomensdrempel	Kwartaalbijdrage
< € 13.993,78	€ 739,05
< € 17.631,06	€ 931,15
< € 22.213,74	€ 1.173,18
< € 27.987,56	€ 1.478,11
< € 39.580,39	€ 2.090,36
< € 55.975,11	€ 2.956,22

Wettelijke drempels meewerkende partner	
Inkomensdrempel	Kwartaalbijdrage
< € 6.147,47	€ 324,67

Meer informatie over maatregelen aangaande betaling van sociale bijdragen en het coronavirus vindt u via volgende link: https://www.rsvz.be/nl/news/moeilijkheden-door-het-coronavirus?_ga=2.134407929.964984400.1584387730-1603722388.1584387730

Terugstorting sociale bijdragen

Één van de steunmaatregelen voor ondernemingen is de mogelijkheid tot uitstel van betaling of terugbetaling van de sociale bijdragen. Het uitstel van betaling voor de bedrijfsvoorheffing werd automatisch toegekend. Dit betekent dat u zich diende te registreren voor 31 maart om geen gebruik te maken van dit uitstel.

Het is natuurlijk mogelijk dat u reeds uw bedrijfsvoorheffing betaalde aan uw sociaal secretariaat voor de bekendmaking van het uitstel. De gevolgen van deze betaling zijn afhankelijk van het sociaal secretariaat waarbij u klant bent. Sommige sociale secretariaten storten uw bijdrage automatisch terug op uw rekening, terwijl andere sociale secretariaten de doorstorting van uw bijdrage aan de FOD Financiën alsnog uitvoeren.

Voor de RSZ-bijdrage geldt het automatisch uitstel enkel voor ondernemingen die verplicht gesloten zijn. Dit zijn onder andere horeca-zaken, ondernemingen die behoren tot de culturele, feestelijke, recreatieve en sportieve sector en handelszaken en winkels, met uitzondering van voedingswinkels, dierenwinkels, apotheken, krantenwinkels, tankstations en leveranciers van brandstoffen. Andere ondernemingen dienen het uitstel aan te vragen indien zij hiervan gebruik wensen te maken.

Het is dus mogelijk dat u uw reeds betaalde sociale bijdragen terugkrijgt, zelfs indien u geen hinder ondervindt van de coronamaatregelen en dan ook geen uitstel hebt aangevraagd. Aangezien de sociale secretariaten hierin verschillende werkwijzen hebben is het zeer belangrijk dat u goed uw rekeningen in het oog houdt. U kan namelijk denken dat u uw sociale bijdragen hebt betaald, maar deze kunnen teruggestort zijn zonder dat u dit gevraagd of verwacht had. Door dit goed te controleren vermijdt u dat u zonder dat u het beseft uw sociale bijdragen niet betaald hebt en dus mogelijke boetes riskeert.

Fiscale Maatregelen

Vennootschapsbelasting, rechtspersonenbelasting en belasting niet-inwoners

Uitstel indienen vennootschapsbelasting, rechtspersonenbelasting en belasting niet-inwoners

Er wordt een uitstel gegeven voor het indienen van de vennootschapsbelasting, rechtspersonenbelasting en belasting niet-inwoners tot en met 30 april 2020 middernacht.

Deze bijkomende termijn geldt enkel indien uw aangifte een uiterste indieningsdatum heeft van 16 maart tot en met 30 april 2020.

Uitstel betalen vennootschapsbelasting, rechtspersonenbelasting en belasting niet-inwoners

Voor deze belasting zal automatisch, bovenop de normale betaaltermijn en zonder verhoging, een extra termijn van twee maanden worden toegekend.

Deze maatregel geldt voor de afrekening van deze belastingen, aanslagjaar 2019, gevestigd vanaf 12 maart 2020.

Evenwel gelden voor betaling van schulden inzake personen- of vennootschapsbelasting ook gevestigd vóór 12 maart 2020 de financiële steunmaatregelen.

BTW

Uitstel indienen BTW

Er werd een uitstel gegeven voor het indienen van de BTW-aangiften:

Periodieke aangifte		
Aangifte over februari 2020	→	Termijn verlengd tot 6 april 2020
Aangifte over maart 2020	→	Termijn verlengd tot 7 mei 2020
Aangifte over 1ste kwartaal 2020	→	Termijn verlengd tot 7 mei 2020
Aangifte april 2020 termijn verlengd tot 5 juni 2020		

Intracommunautaire opgaven		
Aangifte over februari 2020	→	Termijn verlengd tot 6 april 2020
Aangifte over maart 2020	→	Termijn verlengd tot 7 mei 2020
Aangifte over 1ste kwartaal 2020	→	Termijn verlengd tot 7 mei 2020
Aangifte april 2020 termijn verlengd tot 5 juni 2020		

Jaarlijkse klantenlijsting		
Termijn wordt verlengd tot 30 april 2020.		

Bij stopzetting van uw activiteit: ten laatste op het einde van de 4de maand na het stopzetten van de aan BTW-onderworpen activiteiten.

Uitstel betalen BTW en bedrijfsvoorheffing

U krijgt automatisch een uitstel van betaling voor de BTW en bedrijfsvoorheffing, zonder verhoging.

BTW		
Betaling voor maandaangifte - februari 2020	→	Termijn verlengd tot 20 mei 2020
Betaling voor maandaangifte - maart 2020	→	Termijn verlengd tot 20 juni 2020
Aangifte over 1ste kwartaal 2020	→	Termijn verlengd tot 20 juni 2020
Betaling voor maandaangifte april 2020	→	termijn verlengd tot 20 juli 2020

Bedrijfsvoorheffing		
Betaling voor maandaangifte - februari 2020	→	Termijn verlengd tot 13 mei 2020
Betaling voor maandaangifte - maart 2020	→	Termijn verlengd tot 15 juni 2020
Kwartaalaangifte - 1ste kwartaal 2020	→	Termijn verlengd tot 15 juni 2020
Betaling voor maandaangifte april 2020 termijn verlengd tot 15 juli 2020		

Onroerende voorheffing voor bedrijven

De aanslagbiljetten voor onroerende voorheffing voor bedrijven zullen later worden uitgestuurd. Deze zullen pas vanaf september worden uitgestuurd en in het najaar worden geïnd.

Bijkomende financiële steunmaatregelen

Indien u als ondernemer moeilijkheden ondervindt ten gevolge van het coronavirus en bovenvermelde automatisch uitstel niet volstaat, kan U nog steeds beroep doen op de financiële steunmaatregelen van de overheid.

Hiermee kan u een bijkomende betaaltermijn, een vrijstelling van nalatigheidsintresten en/of kwijschelding van boeten wegens laattijdige betaling aanvragen voor bedrijfsvoorheffing, BTW, personenbelasting, vennootschapsbelasting en rechtspersonenbelasting. De steunmaatregelen kunnen niet toegekend worden aan ondernemingen die onafhankelijk van het coronavirus structurele betaalmoeilijkheden kennen.

Per belasting dient u een aanvraag in zodra u een aanslagbiljet of betaalbericht ontvangt.

De aanvraag dient uiterlijk tegen 30 juni 2020 te zijn ingediend. Doorgaans mag u antwoord verwachten binnen een termijn van 30 dagen vanaf het indienen van de aanvraag.

U dient uw aanvraag per e-mail of brief te bezorgen aan het Regionaal Invorderingscentrum bevoegd voor uw gemeente.

Meer informatie over deze maatregelen vindt u via volgende link: <https://financien.belgium.be/nl/ondernemingen/steunmaatregelen-betreffende-het-coronavirus-covid-19>

Overbruggingsrecht = Vervangingsinkomen voor Zelfstandigen

Overbruggingsrecht?

In normale omstandigheden is het overbruggingsrecht bedoeld voor zelfstandigen in hoofdberoep die hun activiteit gedurende minstens een volledige maand gedwongen moeten onderbreken. Bijvoorbeeld door waterschade of indien de inkomsten om een specifieke reden zeer sterk zijn gedaald.

Op 19 maart 2020 heeft de Kamer de wettekst goedgekeurd waarbij het overbruggingsrecht werd versoepeld en uitgebreid in het kader van de coronacrisis. Deze wettekst trad in werking vanaf 1 maart 2020.

Voor wie?

- Zelfstandigen en helpers in hoofdberoep en meewerkende echtgenoten die hun activiteiten moeten stopzetten naar aanleiding van de sluitingsmaatregelen genomen door de overheid (ministerieel besluit van 13 maart 2020), hebben recht op een financiële uitkering van het overbruggingsrecht voor de maanden maart, april en mei 2020.

Dit geldt zowel voor een gehele alsook voor een gedeeltelijke onderbreking. Het recht geldt dus ook indien de zaak niet volledig wordt gesloten en nog afhaalmaaltijden worden aangeboden. Deze versoepeling is evenwel beperkt tot zaken die door de overheid verplicht worden om (gedeeltelijk) te sluiten.

- Indien u als zelfstandige niet onmiddellijk het voorwerp bent van de sluitingsmaatregelen genomen door de overheid, maar wel ernstige moeilijkheden ondervindt ten gevolge van het coronavirus heeft u recht op een financiële uitkering van het overbruggingsrecht voor de maanden maart, april en mei 2020, voor zover u in elk van deze maanden minstens 7 opeenvolgende kalenderdagen uw activiteit onderbroken heeft ten gevolge van het coronavirus. De onderbreking moet volledig zijn.

- Zelfstandige zorgberoepen in hoofdberoep die hun activiteit vrijwillig onderbreken, maar nog tussenkomen voor dringende gevallen hebben recht op de uitkering voor zover ze niet-dringende medische activiteiten wel volledig stopzetten gedurende minstens 7 dagen per maand.
- U mag niet ziek zijn en geen arbeidsongeschiktheidsuitkering krijgen. Dit recht wordt toegekend zelfs indien u als zelfstandige in het verleden reeds genoten heeft van het maximum aantal maandelijks uitkeringen in het overbruggingsrecht. Bovendien tellen de periodes in het kader van deze tijdelijke maatregel niet mee voor het maximale aantal toekomstige toekenningen in het overbruggingsrecht.

Uitkering

De financiële steun bedraagt 1.291,69 € / maand zonder gezinslast en 1.614,10 € / maand met gezinslast.

Om de gezinslast te bepalen volstaat een verklaring op eer van de zelfstandig of hij al dan niet een gezinslast heeft.

Je bouwt geen pensioenrechten op gedurende de overbrugging. Aangezien de uitkering beschouwd wordt als een vervangingsinkomen zijn hierop belastingen verschuldigd.

Aanvraagprocedure

Om deze aanvraag in te dienen, kan u bij uw sociaal verzekeringsfonds een formulier aanvragen, doorgaans is dit ook beschikbaar op de website van uw sociaal verzekeringsfonds.

Deze aanvraag dient ingediend te worden voor het einde van het tweede kwartaal na de onderbreking of stopzetting.

Hinderpremie

Er wordt tevens een hinderpremie voorzien voor ondernemingen en zelfstandigen die door het coronavirus verplicht moeten sluiten. Deze premie geldt als gedeeltelijke compensatie indien u een ernstig inkomensverlies lijdt.

Volledige sluiting of aanpassing activiteiten

Er is een eenmalige hinderpremie van 4.000,00 € en als u na 21 dagen uw zaak nog zou moeten sluiten een vergoeding van 160,00 € / dag.

Bij aanpassing van activiteiten, indien de zaak bijvoorbeeld overschakelt op afhaalmaaltijden, blijft de hinderpremie mogelijk.

Sluiting in het weekend

Bij sluiting in het weekend is er een eenmalige premie van 2.000,00 € voorzien. Als de zaak na 21 dagen nog gesloten moet blijven, is er een vergoeding van 160,00 € per dag.

Aanvraagprocedure

De Hinderpremie kan sinds 27 maart 2020 worden aangevraagd en kan worden aangevraagd tot en met 18 juni 2020.

De Hinderpremie is fiscaal vrijgesteld van belastingen.

De aanvraag kan worden ingediend via het online-platform: <https://vlaio.be/nl/subsidies-financiering/corona-hinderpremie>

Hiervoor dient u uw e-ID en e-ID pincode bij de hand te hebben alsook een actief Belgisch rekeningnummer van uw onderneming waarop de premie betaald kan worden (in IBAN-formaat).

Compensatiepremie

Heel wat ondernemingen die essentieel zijn én dus geen recht hadden op een hinderpremie bleven aanvankelijk in de kou staan.

Dergelijke ondernemingen zijn terug te vinden in allerlei sectoren, zoals bijvoorbeeld kinesitherapeuten, taxichauffeurs, logopedisten, dierenpensies, tandartsen enzovoort.

Ondernemingen die niet verplicht moesten sluiten, doch een groot inkomstenverlies lijden (i.e. een omzetsdaling van 60%) door de coronacrisis hebben recht op een premie van 3.000,00 €.

Deze compensatiepremie zal aangevraagd kunnen worden via een toepassing bij VLAIO middels een verklaring op eer. Via de BTW-aangifte in het tweede kwartaal zal er een controle plaatsvinden en zal de overheid nagaan of de aanvraag terecht was.

Deze zal hopelijk spoedig online komen te staan.

Voorwaarden om van deze compensatiepremie te kunnen genieten zijn:

- De voorwaarden zijn als volgt:
 - Omzetverlies minimaal 60% ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. De referentieperiode is 14 maart 2020 tot en met 30 april 2020.
 - Voor starters wordt gewerkt met een omzetsdaling van -60% ten opzichte van het neergelegde financieel plan. Als starter moet je wel begonnen zijn uiterlijk op 12 maart 2020.
 - VZW's moeten minstens één iemand voltijds tewerkgesteld hebben.
 - Maximaal 5 premies per onderneming indien de onderneming meerdere exploitatiezetels heeft.

Webshop

Vele ondernemers zoeken creatieve oplossingen op tijdens de coronacrisis alsnog actief te blijven via het opstarten van een webshop.

Vooraleer een webshop mag worden opgericht, moet men erover waken dat men – naast het voorzien van een leuke website - tevens voldoet aan de wettelijke vereisten.

Als men een webshop opricht moet men de NACEBELcode '47910' toevoegen aan de bedrijfsactiviteiten via het ondernemersloket of my Enterprise.

Verder moet men alle juridische en verplichte informatie op de website vermelden.

Voor meer informatie omtrent de verplichte vermeldingen omtrent onder meer retourrecht en GDPR kan u steeds ons kantoor contacteren. Wij begeleiden u graag bij het opstarten van uw webshop.

Overige maatregelen

Om de zelfstandigen en ondernemingen te ondersteunen voorziet de Vlaamse overheid in nog een aantal steunmaatregelen:

- Steunmaatregelen toerisme uitgebreid
- Subsidies tewerkstelling en starters versoepeld
- Termijnen VLAIO-subsidies versoepeld
- Advies- en opleidingssteun uitgebreid : Kmo-groei subsidie, Kmo-portefeuille, werkbaarheidscheques
- Overheidswaarborgen uitgebreid:
- Uitbreiding Waarborglening door coronacrisis

De bestaande waarborgregeling bij PMV/z (Waarborgregeling tot € 1,5 miljoen) werd uitgebreid met de Waarborg coronacrisis tot eind dit jaar. Via deze uitbreiding kunnen ondernemingen en zelfstandigen ook voor bepaalde niet-bancaire schulden (tot 12 maanden oud) een overbruggingskrediet laten waarborgen door PMV/z. Ook voor bancaire schulden van bestaande kredietlijnen en investeringskredieten die nog niet onder de waarborg werden gebracht kan deze waarborg worden gebruikt op voorwaarde dat de bank ook bereid is minimum 3 maand betalingsuitstel toe te staan of kredietlijnen te behouden. Voor kortetermijnkredietlijnen kan 50% worden gewaarborgd op voorwaarde dat die gedurende minstens 3 maanden behouden blijven.

Meer informatie over dit instrument kan je raadplegen op www.pmvz.eu/corona-uitbreiding. Ook in de Subsidiedatabank is deze maatregel apart opgenomen: www.vlaio.be/nl/subsidies-financiering/subsidiedatabank/waarborg-coronacrisis-corona-uitbreiding.

- COVID-19 waarborg : nog niet operationeel
- Overheidsleningen uitgebreid:
 - Lening handelshuur: nog niet operationeel
 - Coronalening

Om zelfstandigen en kmo's gevestigd in het Vlaams Gewest getroffen door de coronacrisis meer financiële ademruimte te geven voorziet PMV een achtergestelde lening op 3 jaar van minimum € 25.000 en maximum € 2 miljoen (eventueel verhoogd tot € 3,5 miljoen als er een bijkomende investeerder of financier optreedt). Zie voor meer informatie: <https://www.vlaio.be/nl/subsidies-financiering/subsidiedatabank/corona-lening-achtergestelde-lening-op-drie-jaar>

- Leningen PMV/z PMV/z verleent een betalingsuitstel van 3 maanden aan alle klanten die een Startlening, Cofinanciering of Cofinanciering + hebben gekregen. Zie voor meer informatie: : www.pmv.eu/nl/maatregelen-van-pmv-tegen-de-impact-van-het-coronavirus.

Wordt verwacht:

- Uitbreiding winwinlening
- Lening handelshuur
- COVID-19 waarborg (Waarborgregeling boven € 1,5 miljoen)

ZELFSTANDIGEN IN BIJBEROEP

Als zelfstandige in bijberoep heeft u ook recht op bepaalde steunmaatregelen, gelijkaardig aan deze van zelfstandigen in hoofdberoep.

Bovenop de algemene toepassingsvoorwaarden zijn er voor zelfstandigen in bijberoep vaak nog meer specifieke voorwaarden van toepassing.

Hierna volgen de hoofdlijnen in verband met de steunmaatregelen voor zelfstandigen in bijberoep.

Uitstel van betaling van de sociale bijdragen

Indien u als zelfstandige in bijberoep moeilijkheden ondervindt om uw sociale bijdragen te betalen en deze sociale bijdragen minstens gelijk zijn aan de minimumbijdragen voor zelfstandigen in hoofdberoep, kan u tot 15.06.2020 een uitstel van één jaar aanvragen voor het eerste en het tweede kwartaal en voor de regularisatiebijdragen die op 31.03.2020 betaald moesten zijn.

Vermindering sociale bijdragen

De aanvraag hiervoor moet gebeuren voor de vervaldag van dit kwartaal. Neem dus zeker tijdig contact op met uw sociaal verzekeringsfonds.

Overbruggingsrecht

Het specifieke overbruggingsrecht in verband met de coronacrisis is tevens mogelijk als zelfstandige bijberoeper, dit opnieuw onder de voorwaarde dat u sociale bijdragen betaalt die minstens gelijk zijn aan de minimumbijdragen voor zelfstandigen in hoofdberoep.

Indien u niet onder deze categorie valt, maar wel een inkomen heeft tussen de 6.669,00 € en 13.993,00 € per jaar, kan u wel een beroep doen op een verminderd overbruggingsrecht ten belope van 645,00 € per maand of 807,00 € per maand voor de bijberoeper met gezinslast. Een maximum hiervoor is vastgesteld voor de vervangingsinkomsten van 1.614,00 €.

De Vlaamse hinderpremie

U zal als zelfstandige in bijberoep slechts recht hebben op deze premie indien u sociale bijdragen betaalt die minstens gelijk zijn aan de minimumbijdragen voor zelfstandigen in hoofdberoep.

De Vlaamse compensatiepremie

De zelfstandige in bijberoep die sociale bijdragen betaalt die minstens gelijk zijn aan de minimumbijdragen voor zelfstandigen in hoofdberoep, heeft recht op de compensatiepremie ten belope van 3.000,00 €.

Voor anderen zelfstandigen in bijberoep gelden volgende regels:

- *Inkomen tussen 6.996,89 € en 13.993,78 €: compensatiepremie van 1.500,00 €.*
- *Zelfstandigen in bijberoep die dit combineren met een job als werknemer van 80% of meer: geen recht op hinderpremie.*

Om in aanmerking te komen voor de corona-compensatiepremie, moet uw onderneming altijd een omzetzaling ten gevolge van de corona-maatregelen kunnen aantonen van minstens 60% ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar (de referentieperiode of referentieperiode).

Alleen zelfstandigen in bijberoep die in aanmerking komen voor de premie van 1.500 euro, hoeven geen omzetzaling aan te tonen als ze verplicht hebben moeten sluiten.

Besluit

Afhankelijk van uw specifieke situatie als zelfstandige in bijberoep, kan u aldus beroep doen op een aantal steunmaatregelen.

Raadpleeg dan ook zeker uw sociaal verzekeringsfonds en/of boekhouder om dit samen met u te bekijken rekening houdend met uw specifieke situatie.

WERKGEVERS

Tijdelijke werkloosheid door overmacht (gelijkstelling economische werkloosheid)

Alle werkgevers die ten gevolge van de Coronacrisis hun werknemers tijdelijk niet kunnen tewerkstellen kunnen hun toevlucht zoeken tot dit stelsel van tijdelijke werkloosheid door overmacht.

Op 20 maart 2020 werd door de overheid beslist om alle tijdelijke werkloosheid ten gevolge van de Coronacrisis te beschouwen als tijdelijke werkloosheid wegens overmacht. Tevens werden de procedures om beroep te doen op het stelsel van tijdelijke werkloosheid sterk versoepeld in het licht van de Corona-crisis en de daaruit volgende maatregelen.

Alle werkgevers die op één of andere manier getroffen worden door de maatregelen kunnen een beroep doen op de tijdelijke werkloosheid wegens overmacht voor hun werknemers. Concreet houdt dit in dat alle aanvragen gedaan of die zullen gedaan worden tussen 13.03.2020 tot en met 30.06.2020 automatisch aanvaard zullen worden onder het stelsel van tijdelijke werkloosheid door overmacht.

Het stelsel is toepasbaar op werknemers die behoren tot de volgende categorieën:

- Arbeiders en bedienden
- Uitzendkrachten
- Personeel van onderwijsinstellingen
- Leerlingen in een alternerende opleiding

Het stelsel is niet van toepassing op:

- Statutaire ambtenaren
- Studenten
- Zelfstandigen in hoofdberoep

Een overzicht van de vereenvoudiging:

- De verplichte aanvragen tijdelijke werkloosheid via www.socialsecurity.be vervallen voor bovenvermelde periode, behoudens indien deze aanvragen volledig los staan van de coronacrisis;
- De lopende aanvragen tijdelijke werkloosheid ingevolge economische redenen kunnen automatisch omgezet worden naar tijdelijke werkloosheid door overmacht. Het onderscheid tussen tijdelijke werkloosheid wegens overmacht en economische werkloosheid wordt in het kader van corona als het ware tijdelijk geschrapt;
- De procedure voor bedienden dient voor tijdelijke werkloosheid wegens overmacht ook niet vervolledigd te worden;
- Een uitgebreide verantwoording wordt niet meer vereist, het opgeven van het COVID-19 (corona) virus moet volstaan;
- U hebt de mogelijkheid om uw werknemers afwisselend te laten werken en tijdelijk werkloos wegens overmacht te verklaren in bovenvermelde periode. Dit is wel enkel mogelijk voor volledige dagen;
- U dient als werkgever zo snel mogelijk een aangifte ASR scenario 5 doen. U vindt hiertoe een handig informatieblad van de RVA in volgende link: <https://www.rva.be/nl/documentatie/infoblade10>

- De RVA vereist gedurende de maanden maart t/m juni niet dat C3.2A formulieren afgeleverd worden aan de werknemers. Deze beslissing geldt voor alle vormen van tijdelijke werkloosheid en dus niet enkel voor tijdelijke werkloosheid door overmacht, ongeacht de begindatum;
- In een aantal gevallen zal u wel het formulier C3.2 Werknemer Corona aan uw werknemer moeten bezorgen en laten invullen zodat uw werknemer deze kan bezorgen aan zijn/haar vakbond of de Hulpkas voor Werkloosheidsuitkeringen:
 - bij de eerste dag tijdelijke werkloosheid of schorsing bedienden wegens werkgebrek;
 - bij de eerste dag tijdelijke werkloosheid na de indiensttreding bij een nieuwe werkgever;
 - bij de eerste dag tijdelijke werkloosheid na een wijziging van het aantal arbeidsuren per week, ook ten gevolge van tijdskrediet of loopbaanonderbreking;
 - bij de eerste dag tijdelijke werkloosheid indien het meer dan 3 jaar geleden is dat u uitkeringen tijdelijke werkloosheid ontving.
- De verplichting om het validatieboek in te vullen vervalt tevens voor deze maanden;
- De werkloosheidsuitkering bedraagt 70% van het gemiddeld geplafonneerd loon (geplafonneerd op 2.754,76 €/maand);
- Er zal een complement uitbetaald worden door de RVA ten belope van 5,63 € per dag in geval van tijdelijke werkloosheid door overmacht;
- Een bedrijfsvoorheffing van 26,75% zal voor ontvangst afgehouden worden op de werkloosheidsuitkering;
- De werkloosheidsdagen tijdelijke werkloosheid wegens overmacht van de periode van 2 februari 2020 t/m 30 juni 2020 zullen gelijkgesteld worden aan arbeidsdagen voor de jaarlijkse vakantie;
- Deze maatregelen gelden enkel voor werknemers voor wie sociale zekerheidsbijdragen zijn betaald in België. U moet dus opletten wat betreft bv. gedetacheerde werknemers.

Er is nog steeds de mogelijkheid om tijdelijke economische ongeschiktheid om economische redenen aan te vragen.

Essentiële beroepen en tijdelijke werkloosheid

Indien uw activiteiten of diensten als essentieel worden aangemerkt door het Ministerieel Besluit van 18 maart 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus te beperken en het Ministerieel besluit van 3 april 2020 houdende wijziging van het ministerieel besluit van 23 maart 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus te beperken zal tijdelijke werkloosheid wegens overmacht waarschijnlijk en vooralsnog niet kunnen ingeroepen worden.

Als uw activiteiten als essentieel worden aangemerkt is artikel 2 van het Ministerieel Besluit namelijk niet van toepassing. Dit artikel verplicht telethuiswerk bij niet essentiële beroepen, voor alle personeelsleden wiens functie zich ertoe leent. Voor functies waar telethuiswerk niet kan toegepast worden moeten de regels van social distancing worden gegarandeerd. Indien het niet mogelijk is om voormelde maatregelen te respecteren, moet de onderneming verplicht sluiten.

Echter, indien uw diensten als essentieel worden aangemerkt, bent u conform artikel 3 van het Ministerieel Besluit enkel *“gehouden om, in de mate van het mogelijke, het systeem van telethuiswerk en de regels van social distancing toe te passen”*.

U wordt dan ook niet van buitenaf gedwongen om te sluiten. Er is dus geen sprake van overmacht indien u toch ‘vrijwillig’ zou sluiten of de arbeidsovereenkomsten zou schorsen.

Wanneer u als werkgever in een categorie van essentieel beroep echter alsnog economisch dermate getroffen wordt door een vermindering van de omzet, de productie, het cliënteel of aantal bestellingen kan u zich uiteraard nog steeds beroepen op het stelsel van de werkloosheid door om economische redenen.

Zo kan de uitvoering van de arbeidsovereenkomst worden geschorst of kan een regeling met gedeeltelijke arbeid worden ingevoerd.

In principe zouden uw werknemers moeten voldoen aan de gewone toelaatbaarheidsvoorwaarden van toepassing op volledige werkloosheid, echter in het kader van de Coronamaatregelen zijn de werknemers ook met betrekking tot werkloosheid om economische redenen sowieso vrijgesteld van de wachttijd in de periode 01.02.2020 tot 30.06.2020. Dit houdt in dat ze onmiddellijk recht hebben op uitkeringen zonder verder bewijs van het aantal dagen arbeid in loondienst of gelijkgestelde dagen.

Zie voor meer info: <https://www.rva.be/nl/documentatie/infoblad/e1-0>

Afbetalingsplan voor sociale werkgeversbijdragen, BTW, personenbelasting, vennootschapsbelasting, rechtspersonenbelasting, bedrijfsvoorheffing

Het Coronavirus zal aanvaard worden als een oorzaak die een minnelijk afbetalingsplan betreffende de sociale werkgeversbijdragen voor het eerste en tweede kwartaal van 2020 mogelijk maakt. Dergelijke minnelijke betalingsregeling kan lopen over een maximum van 24 maanden. Bovendien bestaat de mogelijkheid hierbij dat indien u al uw sociale zekerheidsbijdragen correct hebt betaald, de RSZ u vrijstelt van bijdrageopslagen, forfaitaire vergoedingen en/of intresten. Het aanvraagformulier kan u via volgende link vinden:

https://www.socialsecurity.be/site_nl/employer/applics/paymentplan/index.htm

Dezelfde mogelijkheid staat open voor de bedrijfsvoorheffing, BTW, personenbelasting, vennootschapsbelasting en rechtspersonenbelasting. Indien u kan aantonen dat u effectief hinder ondervindt van de Coronacrisis kan u tot uiterlijk 30.06.2020 en aanvraag indien bij het Regionaal Invorderingscentrum van uw gemeente.

Naast een afbetalingsplan kan u tevens de vrijstelling van nalatigheidsintresten en/of de kwijtschelding van boeten wegens niet-betaling aanvragen.

Zie voor meer informatie en aanvraagformulier:
<https://financien.belgium.be/nl/node/121/steunmaatregelen-betreffende-het-coronavirus-covid-19>

Enkele nuttige links:

<https://www.vlaio.be/nl/subsidies-financiering/subsidi databank/tijdelijke-werkloosheid-wegens-overmacht-coronavirus>
<https://www.natpat.be/posts/view/1027/ERRATUM%3A+wijzigend+bericht+Coronavirus+%26+document+uitbetaling>
<https://www.besox.be/corona-updata-tijdelijke-werkloosheid-wegens-overmacht/>

Telethuiswerk niet langer verplicht voor niet-essentiële beroepen

Ten gevolge van de versoepeling van de coronamaatregelen is telethuiswerk niet langer verplicht voor de niet-essentiële beroepen. Het wordt echter nog wel sterk aanbevolen, ongeacht de grootte van de onderneming, voor alle functies die zich ertoe lenen.

Indien telethuiswerk geen mogelijkheid is, dienen uiteraard de regels van social distancing met voorop de 1,5m afstand toegepast te worden. Tevens zullen de nodige preventiemaatregelen genomen moeten worden zoals bijvoorbeeld:

- Het voorzien van propere en hygiënische werkplekken door deze regelmatig te ontsmetten;
- Het toepassen van een goede handhygiëne door werknemers door het voorzien van handontsmettingsmiddelen op zichtbare plaatsen;
- Het voorzien van een goede respiratoire hygiëne op de werkplek door het gebruik van papieren zakdoekjes ingeval van hoesten en niezen;
- Het informeren van werknemers dat ze zich met ziektesymptomen zoals hoest en/of koorts beter niet naar de werkplek begeven;
- ...

Deze checklist uitgevaardigd door de FOD werkgelegenheid, arbeid en sociaal overleg, kan u hierbij helpen.

Vergoeding voor thuiswerk

Is werkgever kan u tijdens deze coronacrisis tijdelijk een onkostenvergoeding voor thuiswerk toekennen aan uw werknemers.

Deze maatregel is toepasbaar op alle werknemers die van thuis uit werken, ook degene waarmee geen formele telewerkovereenkomst werd afgesloten aangezien zij enkel wegens de coronacrisis thuiswerken.

Deze vergoeding bedraagt € 129,48 per maand ter dekking van de kosten van het thuiswerk (klein kantoo materiaal, onderhoud en reiniging bureau, elektriciteit, water, verwarming...)

Bijkomend kan u nog een kostenvergoeding van maximaal € 40 toekennen aan uw werknemers voor het gebruik van privé-internetaansluiting en -abonnement (€ 20) en voor het gebruik van een privécomputer (€ 20).

Het voordeel van deze bureauvergoedingen is dat deze vrijgesteld zijn van RSZ-bijdragen en belasting.

WERKNEMERS

Lonen en uitkeringen

Ook werknemers worden geconfronteerd met de gevolgen van het coronavirus door hun werkgevers.

Werkgevers die niet langer werk kunnen aanbieden omwille van het coronavirus kunnen beslissen de werknemer te plaatsen onder het statuut van technische werkloosheid omwille van economische redenen (Voor arbeiders: art. 51 Arbeidsovereenkomstenwet; en voor bedienden: art. 77/1 Arbeidsovereenkomstenwet), dan wel technische werkloosheid omwille van overmacht (Art. 26 Arbeidsovereenkomstenwet) (zie supra).

Vanaf 13.03.2020 kan alle tijdelijke werkloosheid als gevolg van het coronavirus worden beschouwd als tijdelijke werkloosheid wegens overmacht, zelfs als er bepaalde dagen alsnog kan gewerkt worden. Zo kan een bedrijf nog open zijn en kunnen werknemers dagen van tijdelijke werkloosheid en werkdagen met elkaar afwisselen. Tijdelijke werkloosheid betreft wel steeds een volledige werkdag. Een combinatie van een halve dag arbeid en een halve dag tijdelijke werkloosheid is niet mogelijk.

Het is de werkgever die beslist of u als werknemer wel of niet tijdelijk werkloos bent.

Volgende personen kunnen tijdelijke werkloosheid wegens overmacht verkrijgen:

- arbeiders en bedienden (in de privé- en in de openbare sector en in de non-profitsector);
- uitzendkrachten tijdens de duur van hun uitzendarbeidsovereenkomst (eventueel verlengd)
- contractuele medewerkers binnen een onderwijsinstelling (administratief of toezichthoudend personeel, ...);
- leerlingen die een alternerende opleiding volgen;

Statutaire werknemers in de openbare sector en studenten kunnen niet tijdelijk werkloos gesteld worden.

Bij tijdelijke werkloosheid wegens overmacht hebt u als werknemer onmiddellijk recht op uitkering zonder dat u moet voldoen aan toelaatbaarheidsvoorwaarden.

Tijdelijke werkloosheid op grond van economische oorzaken is van toepassing op

- *arbeiders en bedienden (in de privé- en de openbare sector);*
- *uitzendkrachten tijdens de duur van hun uitzendarbeidsovereenkomst (eventueel verlengd)*
- *leerlingen die een alternerende opleiding volgen;*

Statutaire werknemers in de openbare sector, studenten en werknemers in de non-profit sector kunnen niet tijdelijk werkloos wegens economische oorzaken gesteld worden.

In geval van tijdelijke werkloosheid op grond van economische oorzaken moet u in principe aan allerlei toelaatbaarheidsvoorwaarden voldoen. Deze voorwaarden zijn echter niet van toepassing voor tijdelijke werkloosheid wegens economische oorzaken gelegen in de periode van 01.02.2020 tot en met 30.06.2020. Voor die periode hebt u onmiddellijk recht op uitkeringen.

Tijdens een periode van tijdelijke werkloosheid ontvangen de werknemers een uitkering gelijk aan 65% van hun gemiddeld geplafonneerd loon (geplafonneerd tot 2.754,76 euro per maand).

Tot 30 juni 2020 wordt het bedrag van de uitkering verhoogd tot 70% van het gemiddeld geplafonneerd loon.

Op deze uitkeringen wordt 26,75 % bedrijfsvoorheffing ingehouden.

De werknemer die in de periode van 13/03/2020 tot 30/06/2020 tijdelijk werkloos wordt gesteld wegens overmacht omwille van het coronavirus, ontvangt bovenop de werkloosheidsuitkering een supplement van 5,63 euro per dag, ten laste van de RVA.

De werknemer die tijdelijk werkloos wordt gesteld op grond van economische oorzaken heeft, bovenop zijn werkloosheidsuitkering, recht op een aanvullende vergoeding van minstens 2 euro per dag van tijdelijke werkloosheid. Dit supplement wordt betaald door de werkgever of door een Fonds voor Bestaanszekerheid.

Wat als u als werknemer zelf ziek bent, verplicht onder quarantaine wordt geplaatst of vastzit in het buitenland?

Als u werknemer bent en besmet bent met het coronavirus, bent u arbeidsongeschikt. In voorkomend geval zal u een gewaarborgd loon ontvangen. Uw werkgever zal uw loon betalen tijdens de eerste 7 dagen (arbeider) of gedurende de eerste 30 dagen (bediende). Daarna val je terug op een arbeidsongeschiktheidsuitkering via de ziekte- en invaliditeitsverzekering.

Indien u ziek bent, zult u geen werkloosheidsvergoeding ontvangen.

U dient zo spoedig mogelijk uw werkgever te informeren omtrent uw afwezigheid én een attest binnenbrengen van uw arts (binnen de 48 uur). Als u dit niet tijdig doet, bent u onwettig afwezig en loopt u het risico geen loon te ontvangen.

Als u als werknemer verplicht thuis moet blijven, omdat u bijvoorbeeld symptomen vertoont, behoudt u uw gewone loon. In voorkomend geval – indien telewerk bijvoorbeeld niet mogelijk is – zal u tijdelijk werkloos zijn.

Ook als u vastzit in het buitenland door bijvoorbeeld een gebrek aan terugvlucht of quarantainemaatregelen, zal u als werknemer tijdelijk werkloos zijn door overmacht.

Wat indien u liever tijdelijk als flexijobber of als uitzendkracht bij een andere onderneming aan de slag gaat tijdens de tijdelijke werkloosheid?

Dit is toegestaan. U heeft in voorkomend geval geen recht op een werkloosheidsuitkering.

Corona en ontslag

In principe moet een werknemer altijd de instructies van zijn werkgever naleven. Doet een werknemer dit niet kan hij desgevallend ontslagen worden, afhankelijk van de oorzaak al dan niet om dringende redenen.

Ook in coronatijden blijven de gewone regels van ontslag gelden. Evenwel mag een werkgever een werknemer niet ontslaan louter en alleen om de coronaproblematiek, bijvoorbeeld als een werknemer niet aanwezig kan zijn op het werk.

In dit geval maakt de werkgever misbruik van ontslagrecht. Een werkgever moet dus zeer voorzichtig omgaan met een werknemer te ontslaan tijdens corona.

Indien misbruik van ontslagrecht wordt vastgesteld, loopt de werkgever het risico om een schadevergoeding verschuldigd te zijn, bovenop de opzegvergoeding.

Moest de huidige coronaproblematiek echter blijven voortduren, waardoor een onderneming haar activiteiten niet meer normaal kan voorzetten, kunnen werknemers ontslagen worden om economische redenen.

Wat gebeurt er met de opzegtermijn tijdens tijdelijke werkloosheid?

Uw werkgever heeft u ontslagen met een te presteren opzegtermijn en zet u nadien op tijdelijke werkloosheid:

- *Werkloosheid wegens overmacht*: Opzegtermijn wordt niet geschorst.
- *Werkloosheid wegens economische redenen*: Opzegtermijn wordt verlengd met de duur van de werkloosheid.

Zelf ontslag gegeven met opzegtermijn: Opzegtermijn wordt niet geschorst.

U kan steeds ontslag nemen zonder opzegtermijn indien u onder tijdelijke werkloosheid omwille van economische redenen wordt geplaatst.

Bovenstaande regeling veroorzaakt een vrees voor “goedkope ontslagrondes”: indien men personeel ontslaat terwijl zij tijdelijk werkloos zijn, loopt de opzegtermijn gewoon door en ontvangt het personeel een tijdelijke werkloosheidsvergoeding wat minder is als het gewone loon.

Om hieraan tegemoet te komen werd een wetsvoorstel ingediend tot opschorting van de opzeggingstermijn voor ontslagen gegeven voor of tijdens de periode van tijdelijke schorsing van de uitvoering van de arbeidsovereenkomst omwille van overmacht.

Dit wetsvoorstel heeft tot doel om, naar analogie met de bestaande regeling voor tijdelijke werkloosheid wegens economische redenen, de looptijd van de opzeggingstermijn tijdens deze periodes van tijdelijke werkloosheid wegens COVID-19-overmacht, op te schorten.

Andere tijdelijke en uitzonderlijke wijzigingen in de arbeidswetgeving:

- *Optimalisatie terbeschikkingstelling personeel*: Voor werknemers die vanaf 10.04.2020 reeds vast in dienst waren is de terbeschikkingstelling tussen 01.04.2020 en 30.06.2020 fel vereenvoudigd. Opdat men een werknemer ter beschikking zal stellen aan een andere werkgever is tijdelijk geen voorafgaande toestemming van de sociale inspectie nodig. Men moet eenvoudigweg een driepartijenovereenkomst afsluiten en de oorspronkelijke arbeidsovereenkomst blijft bestaan. De gebruiker blijft wel hoofdelijk gehouden tot betaling van alle vergoedingen en de verplichting om gelijke loon- en arbeidsvoorwaarden te respecteren blijft bestaan.
- *Vrijwillige overuren*: Het aantal vrijwillige overuren wordt opgetrokken van 100 naar 220. Deze verhoging geldt slechts in de essentiële sectoren en voor de periode van 1 april 2020 tot en met 30 juni 2020. Voor die extra 120 uren is nog steeds geen compensatierust of overloon verschuldigd.

- *Opeenvolgende arbeidsovereenkomsten van bepaalde tijd*: voor essentiële sectoren bestaat de mogelijkheid om in de periode van 1 april 2020 tot 30 juni 2020 opeenvolgende contracten van bepaalde tijd te sluiten, zonder dat dit automatisch leidt tot een arbeidsovereenkomst van onbepaalde tijd. De minimumtermijn van een tijdelijke arbeidsovereenkomst bedraagt 7 dagen.
- *Asielzoekers*: Asielzoekers die voor 18.03.2020 hun asielaanvraag hebben ingediend, krijgen voortaan onmiddellijk toegang tot de arbeidsmarkt en moeten niet langer 4 maanden wachten. Ook deze regel geldt slechts tussen 1 april 2020 en 30 juni 2020. De werkgever dient in te staan voor de opvang van de asielzoeker.
- *Studentenarbeid*: De uren die studenten presteren in het tweede kwartaal van 2020 worden niet in rekening gebracht in de berekening van het contingent van 475 uren.
- *Tijdelijke stopzetting van loopbaanonderbrekingen of tijdskredieten*: om aan de slag te kunnen gaan bij vitale sectoren. De maatregel geldt slechts van 1 april 2020 tot en met 31 mei 2020.
- *Corona ouderschapsverlof*: Het koninklijk besluit over het coronaotherschapsverlof werd op 14 mei 2020 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

Dit verlof laat het toe aan werknemers, die ten minste 1 maand verbonden zijn door een arbeidsovereenkomst met hun werkgever en met zijn akkoord, hun arbeidsprestaties te verminderen met 1/5 of 1/2 voor hun kind dat de leeftijd van 12 jaar nog niet heeft bereikt.

Het kan ook opgenomen worden door de adoptieouders en de pleegouders.

Wat met telewerk en arbeidsongevallen?

Wat als je thuis een ongeval hebt? Is er dan sprake van een arbeidsongeval?

Wanneer er een ongeval gebeurt dat een letsel veroorzaakt tijdens en door de uitvoering van de arbeidsovereenkomst is er sprake van een arbeidsongeval.

Deze regeling geldt evenzo als men van thuis uit werkt.

Er bestaat een weerlegbaar vermoeden dat het ongeval geacht wordt te zijn voorgekomen tijdens de uitvoering van de arbeidsovereenkomst indien:

- Het ongeval vindt plaats tijdens de werkuren van de telewerker;
- Het ongeval vindt plaats op een de vermelde werkplek.

Om bewijsproblemen te voorkomen, is het aangewezen om op voorhand de nodige schriftelijke afspraken te maken omtrent telethuiswerk.

Gelet op de plotse coronacrisis en het feit dat daardoor werknemers op zeer korte termijn thuis moesten werken, zullen deze afspraken vaak niet (op voorhand) schriftelijk zijn vastgelegd.

In voorkomend geval zal men moeten aantonen dat het arbeidsongeval werkelijk gebeurde tijdens de uitvoering van het werk. Dit zal waarschijnlijk bewijsproblemen met zich meenemen.

Indien men zichzelf in de vinger snijdt tijdens het schillen van aardappelen, zal dit niet als arbeidsongeval beschouwd worden. Indien men van zijn stoel valt om welke reden dan ook, zal dit wel als arbeidsongeval in aanmerking kunnen worden genomen. Bovendien blijven arbeidswegongevallen eveneens gedekt: een telewerker die bijvoorbeeld een ongeval meemaakt op de weg van zijn woonplaats naar de school of opvangplaats van zijn kinderen en omgekeerd is gedekt.

Er wordt in ieder geval steeds aangeraden de polis van uw arbeidsongevallenverzekering goed na te kijken.

Als u een overeenkomst wenst te sluiten voor telethuiswerk, kunnen wij dit voor u opstellen, moest dit niet in het arbeidsreglement zijn opgenomen.

Aanmoedigingspremie voor werknemers

De aanmoedigingspremie bestaat reeds om mensen aan te moedigen deeltijds te werken, zodat ontslagen kunnen vermeden worden. Deze premie is nu ook mogelijk voor bedrijven die te maken krijgen met bijvoorbeeld een dalende productie, een dalende omzet of dalende bestellingen als gevolg van de coronacrisis. Die maandelijkse premie voor de werknemer bedraagt tussen de 68 en 172 euro. Opdat men van de premie kan genieten, moet er een productievermindering zijn van minstens 20%.

VRIJWILLIGERS

Wat is een vrijwilliger?

Een vrijwilliger is volgens de vrijwilligerswet elke natuurlijke persoon die een activiteit uitoefent die:

- onbezoldigd en onverplicht wordt verricht;
- ten behoeve van één of meer personen, andere dan degene die de activiteit verricht, van een groep of organisatie of van de samenleving als geheel;
- die ingericht wordt door een organisatie anders dan het familie- of privé-verband van degene die de activiteit verricht;
- en die niet door dezelfde persoon en voor dezelfde organisatie wordt verricht in het kader van een arbeidsovereenkomst, een dienstencontract of een statutaire aanstelling.

Ook de bestuurders, die aan bovenstaande criteria voldoen, worden als vrijwilliger beschouwd.

Deelnemers, bezoekers en leden zijn geen vrijwilligers. Een vrijwilliger steekt een handje toe in de organisatie. Soms kan hij er ook deelnemen aan een activiteit, maar helpt hij niet. Hij kan al dan niet lid zijn, maar alleen op het moment dat hij helpt, beschouwt de wet hem als vrijwilliger.

CORONA EN DE ALARMBELPROCEDURE

Onbezoldigd karakter

Hoewel het eigen is aan vrijwilligerswerk dat dit niet wordt vergoed, kan de vrijwilliger wel aanspraak maken op een kostenvergoeding.

Voor de gewone forfaitaire kostenvergoeding moet u geen bewijsstukken voor te leggen. Wel zijn deze geplafonneerd : maximum 34,71 € per dag én een maximum van 1.388,40 € per jaar. Sommige vrijwilligers maken aanspraak op een hogere forfaitaire kostenvergoeding (de vrijwilligers in de sportsector, de vrijwillige nachtoppas en de vrijwilligers in het niet-dringend liggend ziekenvervoer).

Bovenop deze kostenvergoeding kunnen ook de vervoerskosten beperkt worden terugbetaald tot maximaal 2.000 km per jaar per vrijwilliger. Ook openbaar vervoer of gebruik van fiets kan worden vergoed. Dit plafond bestaat niet voor vrijwilligers die het regelmatig vervoeren van personen als activiteit hebben. Zij hebben geen beperking op de cumul van kostenvergoeding en kilometervergoeding en kunnen dus al hun trajecten in het kader van hun vrijwilligerswerk volledig terugbetaald krijgen. U moet wel bewijzen dat het effectief gaat om kilometers gemaakt voor het vervoer van personen, bijvoorbeeld met een logboek.

Wie als vrijwilliger de wettelijk voorziene maxima overschrijdt, zal belastingen moeten betalen op alle inkomsten uit het vrijwilligerswerk. Dit kan wel vermeden worden door aan te tonen dat het de terugbetaling betreft van eigen kosten die u aan de vereniging heeft voorgeschooten.

Online platformen

Daar de mensen in de zorginstellingen zich in deze moeilijke tijden uit de naad werken, kunnen zij uw hulp goed gebruiken. Wie in goede gezondheid verkeert en niet tot de risicogroep behoort, kan de handen uit de mouwen steken en zich aanmelden op www.hulpvoorhelden.be.

Ook op www.helpper.be en www.vlaanderenvrijwilligt.be kan u uw diensten aanbieden aan mensen die dat nodig hebben (bv. bejaarden).

Gratis vrijwilligersverzekering

Wie helpt, maakt aanspraak op de gratis vrijwilligersverzekering. Om hier een beroep op te doen, surft u even naar <https://www.vlaanderenvrijwilligt.be/vlaanderen-helpt/>. Nadat u uzelf heeft ingeschreven bent u verzekerd voor de actieperiode, die loopt vanaf zondag 15 maart 2020 om 9 uur tot en met eind mei 2020. U bent dan verzekerd voor burgerlijke aansprakelijkheid, rechtsbijstand en lichamelijke ongevallen. Jammer genoeg worden besmettingen, ziektes of de gevolgen daarvan niet gedekt.

De maatregelen die genomen werden om de verspreiding van het coronavirus te beperken, hebben een grote impact op ondernemingen. Deze maatregelen houden echter niet in dat de regels van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen (WVV) niet meer moeten nageleefd worden. Mogelijks zullen vele vennootschappen in financiële moeilijkheden zullen geraten en zo nodig de alarmbelprocedure moeten starten.

Onder het WVV is het verplicht voor de BV de alarmbelprocedure te starten wanneer één van volgende situaties zich voordoet:

- *Het netto-actief van de vennootschap is negatief geworden of dreigt negatief te worden. Dit is de balanstest;*
- *Het bestuursorgaan stelt vast dat de vennootschap, volgens redelijkerwijs te verwachten ontwikkelingen, niet langer in staat zal zijn om gedurende minstens de twaalf volgende maanden haar schulden te voldoen naarmate deze opeisbaar worden. Dit wordt de liquiditeitstest genoemd.*

Voor de NV is het starten van de alarmbelprocedure verplicht indien wordt voldaan aan één van de volgende voorwaarden:

- *Het netto-actief is gedaald tot minder dan de helft van het kapitaal;*
- *Het netto-actief is gedaald tot een vierde van het kapitaal. Daarbij kan de ontbinding van de vennootschap volgen bij goedkeuring door één vierde van de stemmen van de algemene vergadering.*

Volgens onderzoek zou het te verwachten zijn dat één op vier van de Belgische bedrijven de schok van de coronacrisis niet zal aankunnen wanneer er gedurende twee maanden geen inkomsten zijn. Dit betekent dus dat vennootschappen die de bui nu reeds voelen hangen meteen moeten overgaan tot het starten van de alarmbelprocedure.

Deze procedure houdt in dat de raad van bestuur een verslag dient op te stellen over de toestand waarin de vennootschap zich bevindt en dat zij een aandeelhoudersvergadering samenroept. In dit verslag dient de raad van bestuur maatregelen aan te reiken om de voortzetting te garanderen of, in het slechtste geval, voorstellen om over te gaan tot de ontbinding van de vennootschap.

De aandeelhoudersvergadering moet in voorkomend geval binnen de twee maanden bijeenkomen. Gelet op de maatregelen die genomen worden om verspreiding van het coronavirus te beperken is het op dit moment nog niet duidelijk hoe deze bijeenkomst van de aandeelhoudersvergadering juist zal verlopen. Momenteel werkt de overheid aan soepelere regels voor de aandeelhoudersvergaderingen, waardoor het ondanks de maatregelen toch mogelijk zal zijn om dergelijke vergadering te organiseren.

Wanneer één van de voorwaarden, de balans- of de liquiditeitstest, voldaan is om de alarmbelprocedure te starten, is het niet bijeenkomen van de aandeelhoudersvergadering binnen de twee maanden een inbreuk op het WVV. Dergelijke inbreuk leidt dan ook tot de mogelijke aansprakelijkheid van de bestuurders. Hierbij moet echter benadrukt worden dat er een wettelijk causaliteitsvermoeden geldt. Dit houdt in dat het oorzakelijk verband tussen de fout, zijnde het niet (tijdig) bijeenroepen van de algemene vergadering, en de schade vermoed wordt. Dit houdt dus een zeer groot risico in voor de bestuurders.

(!): Indien u bestuurder bent van een vennootschap is het dan ook belangrijk dat u zo snel mogelijk een inschatting maakt van de mogelijke gevolgen van de coronacrisis op uw vennootschap.

Stelt u vast dat de vennootschap aan één van de voorwaarden voldoet, of waarschijnlijk op korte termijn aan één van de voorwaarden zal voldoen, dan dient u meteen het nodige te doen om de alarmbelprocedure te starten. Wanneer u nalaat dit te doen kan dit leiden tot uw aansprakelijkheid.

Indien u bijkomende vragen heeft over de alarmbelprocedure, aarzel niet om ons kantoor te contacteren, wij helpen u graag verder.

ONDERNEMINGEN IN MOEILIKHEDEN

Bescherming bewarend en uitvoerend beslag en faillietverklaring
Om ondernemingen extra ademruimte te geven werden er door middel van het KB nr. 15 van 24 april 2020 enkele maatregelen uitgevaardigd met het oog op bescherming tegen het bewarend en uitvoerend beslag en de faillietverklaring.

Ondernemingen waarbij de continuïteit bedreigd wordt door de coronacrisis en die niet in staking van betaling waren op 18 maart 2020, kunnen genieten van een tijdelijke opschorting tot en met 17 mei 2020. Dit heeft de volgende gevolgen:

- De gedwongen invordering en uitvoering van schulden is tijdelijk niet mogelijk, zelfs niet wanneer deze schulden opgenomen werden in een reorganisatieplan. Wel blijft het beslag, zowel bewarend als uitvoerend, op onroerende goederen mogelijk.
- De onderneming kan niet op dagvaarding failliet verklaard worden of gerechtelijk ontbonden worden. Daarnaast is het ook niet mogelijk de overdracht onder gerechtelijk gezag van een deel of het geheel van de activiteiten van een onderneming wordt bevolen;
- Betalingstermijnen die werden opgenomen in een reorganisatieplan worden verlengd met een duur gelijk aan die van de opschorting uit dit KB. Dit mag desgevallend leiden tot een verlenging van maximum vijf jaar voor de uitvoering van het plan;
- Overeenkomsten gesloten voor de inwerkingtreding van dit KB kunnen niet eenzijdig of gerechtelijk ontbonden worden wegens wanbetaling van een opeisbare geldschuld. Dit geldt voor alle overeenkomsten, uitgezonderd de arbeidsovereenkomsten;
- Een schuldenaar is niet verplicht aangifte van faillissement te doen. Uiteraard is het nog steeds toegestaan om dit wel te doen;
- De niet-tegenwerpbaarheid van betalingen voor kredieten aangegaan na de datum van staking van betaling, geldt niet wanneer deze kredieten aangegaan werden tijdens de duur van de opschorting.

Deze maatregelen zouden de nodige ademruimte moeten geven aan ondernemingen in moeilijkheden. Uiteraard is het zeer belangrijk dat deze maatregelen enkel kunnen toegepast worden op ondernemingen die dankzij de coronacrisis in moeilijkheden verkeren. Dit kan dus niet toegepast worden op ondernemingen die reeds moeilijkheden hadden en waarbij de staking van betaling reeds plaatsvond voor 18 maart 2020.

Gerechtelijke reorganisatie – WCO

Wat is een gerechtelijke reorganisatie?

De procedure van gerechtelijke reorganisatie (ook wel 'WCO') strekt tot het behouden, onder toezicht van de rechter, van de continuïteit van het geheel of een gedeelte van de activa of van de activiteiten van de onderneming.

De wet biedt de schuldenaar aldus een tijdelijke bescherming tegen zijn schuldeisers. Op die manier kan de schuldenaar 'op adem komen' en werken aan het herstel van zijn onderneming. Schuldeisers kunnen immers geen uitvoerend beslag leggen voor schulden in de opschorting. Tevens kan de schuldenaar niet failliet worden verklaard.

Er bestaan drie verschillende opties waaruit de schuldenaar kan kiezen :

- een minnelijk akkoord;
- een collectief akkoord;
- een gehele of gedeeltelijke overdracht onder gerechtelijk gezag.

Welke optie de beste is, hangt af van onderneming tot onderneming. Meestal kiest men evenwel voor het collectief akkoord.

De regels zijn vervat in het Wetboek Economisch Recht ('WER') en zijn van toepassing op alle ondernemingen, dus ook eenmanszaken en vrije beroepers.

Een gerechtelijke reorganisatie opstarten tijdens de coronacrisis

Het spreekt voor zich dat vele ondernemingen in tijden van corona met financiële moeilijkheden worden geconfronteerd. Ook al voorziet de overheid thans in specifieke maatregelen (uitstel betaling RSZ-bijdragen, kredieten e.d.), toch zal dit voor een flink aantal ondernemingen niet voldoende blijken.

In dat geval kan u een procedure tot gerechtelijke reorganisatie opstarten door een verzoekschrift hiertoe neer te leggen op de Ondernemingsrechtbank. Hier dienen op straffe van onontvankelijkheid ook een aantal stukken aan toegevoegd te worden, zijnde:

- 1° een uiteenzetting van de gebeurtenissen waarop het verzoek is gegrond en waaruit blijkt dat naar uw oordeel de continuïteit van uw onderneming onmiddellijk of op termijn bedreigd is;
- 2° een aanwijzing van de doelstelling of de doelstellingen waarvoor u het openen van de procedure van gerechtelijke reorganisatie aanvraagt;
- 3° de vermelding van een elektronisch adres waarbij u zolang de procedure van gerechtelijke organisatie duurt, kan worden bereikt en waaruit u de ontvangst kan melden van de ontvangen mededelingen;
- 4° de twee recentste jaarrekeningen die volgens de statuten hadden moeten neergelegd zijn en de eventueel nog niet neergelegde jaarrekening van het laatste boekjaar of, indien de schuldenaar een natuurlijke persoon is, de twee recentste aangiftes in de personenbelasting; zo de onderneming geen twee boekjaren heeft bestaan, zal zij dit doen voor de gehele periode voor haar oprichting;
- 5° een boekhoudkundige staat die het actief en het passief weergeeft en de resultatenrekening die maximum drie maanden oud is, opgesteld met de bijstand van hetzij een bedrijfsrevisor, hetzij een externe accountant, hetzij een externe erkend boekhouder of een externe erkend boekhouder-fiscalist;
- 6° een begroting met een schatting van de inkomsten en uitgaven voor ten minste de duur van de gevraagde opschorting, opgesteld met de bijstand van een van de beroepsbeoefenaars vermeld in 5°;
- 7° een volledige lijst van de erkende of beweerde schuldeisers in de opschorting, met vermelding van hun naam, hun adres en het bedrag van hun schuldvordering en de bijzondere vermelding van de hoedanigheid van buitengewone schuldeiser in de opschorting en van het goed dat is belast met een zakelijke roerende zekerheid of een hypotheek of dat eigendom is van de betrokken schuldeiser;
- 8° een toelichting omtrent de wijze waarop de maatregelen en voorstellen die u overweegt om de rendabiliteit en de solvabiliteit van uw onderneming te herstellen, om een eventueel sociaal plan in te zetten en om de schuldeisers te voldoen;
- 9° een toelichting omtrent de wijze waarop de schuldenaar voldaan heeft aan de wettelijke of conventionele verplichtingen de werknemers of hun vertegenwoordigers in te lichten of te raadplegen;
- 10° de lijst van vennoten indien de schuldenaar een organisatie zonder rechtspersoonlijkheid, of een rechtspersoon waarvan de vennoten onbeperkt aansprakelijk zijn, is en het bewijs dat de vennoten op de hoogte werden gebracht;
- 11° een kopie van de exploten van bevel en van uitvoerende roerende en onroerende beslagen, zoals deze verschijnen in het centraal bestand van berichten van beslag, delegatie en overdracht en collectieve schuldenregeling.

Nadien wordt de zaak behandeld ter zitting.

Hoewel ook de rechtbanken min of meer stilliggen, blijven de inleidingszittingen wel doorgaan voor wat betreft de dringende dossiers inzake gerechtelijke reorganisatie. De meeste zaken kunnen eventueel schriftelijk behandeld worden.

De afwikkeling van een gerechtelijke reorganisatie tijdens de coronacrisis.

Ondernemingen die kozen voor een gerechtelijke reorganisatie onder collectief akkoord en wiens reorganisatieplan gehomologeerd werd, zullen eveneens moeilijkheden ondervinden.

Het reorganisatieplan – waarin de concrete afbetalingen aan de schuldeisers bepaald werden en dat strikt nageleefd moet worden – zal in deze tijden moeilijk of zelfs helemaal niet kunnen worden uitgevoerd. Concrete maatregelen hiervoor zijn er momenteel niet. Het is aangeraden om in de mate van het mogelijke het plan toch na te leven en indien dit niet mogelijk is de schuldeisers die recht hebben op betaling aan te schrijven en om opschorting van betaling te vragen voor één of meerdere maanden.

(!): iedere schuldeiser kan, door dagvaarding, de intrekking van het reorganisatieplan vorderen wanneer het niet stipt wordt uitgevoerd of wanneer deze schuldeiser aantoonbaar dat de stipte naleving niet mogelijk zal zijn en hij daardoor schade zal lijden. Dit dient uiteraard te worden vermeden.

Bijstand van een advocaat

De gerechtelijke reorganisatieprocedure is zeer complex. Wij raden u daarom aan om zeker beroep te doen op ons kantoor.

Faillissement

Heel wat bedrijven worden hard geraakt door de coronamaatregelen. Verscheidene bedrijven komen hierdoor in financiële moeilijkheden.

Om een golf van faillissementen te vermijden, voorziet de overheid evenwel verscheidene steunmaatregelen. (zie supra)

Indien u uw rekeningen structureel niet meer kan betalen en u geen uitweg meer ziet voor uw financiële problemen, dreigt helaas het faillissement.

“De schuldenaar die op duurzame wijze heeft opgehouden te betalen en van wie het krediet geschokt is, bevindt zich in staat van faillissement.” (art. XX.99 WER)

De aangifte van het faillissement gebeurt elektronisch in het “Centraal Register Solvabiliteit”, afgekort “REGSOL”.

Het volgende is nodig voor het neerleggen van de boeken (Art. XX.103 WER):

- De balans, de boekhouding en de jaarrekening (of een nota met uitleg waarom het onmogelijk is die documenten te tonen);
- De balans bevat
 - een tabel met de waarde van actief en passief;
 - een tabel met een schatting van alle roerende en onroerende goederen van de schuldenaar;
 - de staat van de schuldvorderingen en de schulden;
 - een tabel van de winsten en verliezen;
 - de laatste behoorlijk afgesloten resultatenrekening;
 - een tabel van de uitgaven;
 - de plaats waar de boekhouding zich bevindt, en de naam, adres, telefoonnummer van de boekhouder.

- Als de aangever de laatste 18 maanden personeel had:
 - het personeelsregister,
 - de individuele rekening van de werknemers van het afgelopen kalenderjaar en van het lopende kalenderjaar,
 - de contactgegevens van het sociaal secretariaat en de sociale kassen waarbij het bedrijf aangesloten is,
 - de identiteit van de leden van het comité voor preventie en bescherming op het werk en van de leden van de vakbondsafvaardiging
 - de RSZ toegangscode van het elektronisch personeelsregister die ook toegang verleent tot de overige noodzakelijke identificatiegegevens. (Als de curator het vraagt moet het sociaal secretariaat hun onmiddellijk en kosteloos de ontbrekende gegevens geven.)
- Een lijst met naam en adres van de klanten en leveranciers (als er nog openstaande rekeningen zijn met deze klanten of leveranciers);
- Een lijst met naam en adres van de natuurlijke personen die zich kosteloos persoonlijk borg gesteld hebben voor de aangever;
- Voor ondernemingen met onbeperkte aansprakelijkheid (bijvoorbeeld VOF, GCV, CVOA, feitelijke vereniging en maatschap):
 - een lijst van de vennoten;
 - het bewijs dat die vennoten op de hoogte gebracht zijn van het voornemen om het faillissement aan te geven.

De aangever moet de balans voor echt verklaren, voorzien van een datum en ondertekenen.

Logischerwijze werden er door de Ondernemingsrechtbank ook noodrichtlijnen voorzien voor de faillissementszittingen zolang de coronamaatregelen van kracht zijn. Enkel specifieke of urgente zaken worden nog behandeld op zitting, de overige zaken worden tot nader bericht uitgesteld of naar de rol verzonden.

Indien u hier verdere vragen over heeft of meer informatie wenst, aarzel niet om contact op te nemen met ons kantoor.

Thans ligt ook een ontwerp-volmachtenbesluit voor waarbij bedrijven tijdelijk beschermd worden tegen inbeslagnames en faillissement. Er zal vermoedelijk een ‘tijdelijke pauzeknop’ of ‘tijdelijke opschorting’ worden voorzien voor bedrijven die voor de coronacrisis (18 maart 2020) in ‘goede doen’ waren maar door de coronacrisis in moeilijk vaarwater kwamen.

Studio | Legale zal dit nauwgezet opvolgen!

DE ALGEMENE VERGADERING VAN VENNOOTSCHAPPEN EN VERENIGINGEN IN TIJDEN VAN CORONA

De regeling voor de algemene vergaderingen en vergaderingen van bestuursorganen die werd uitgewerkt in het Koninklijk besluit nr. 4 van 9 april 2020 geldt voor de periode van 1 maart en werd inmiddels verlengd tot 30 juni 2020. Uiteraard is de einddatum afhankelijk van het verdere verloop van de situatie en de genomen coronamaatregelen.

De regeling geldt voor alle vergaderingen die:

- tussen 1 maart en 30 juni worden bijengeroepen;
- de dag van bekendmaking van deze regeling in het Belgisch Staatsblad en 30 juni worden gehouden;
- 1 maart en de dag van bekendmaking van deze regeling in het Belgisch Staatsblad hadden moeten zijn gehouden op grond van een wettelijke of statutaire regel, maar niet zijn gehouden omdat men bijvoorbeeld niet wist hoe men de vergadering veilig kon laten verlopen.

Deze regeling is van toepassing op:

- Alle vennootschappen, verenigingen en rechtspersonen die worden beheerst door het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, door het Wetboek van vennootschappen, door de wet van 27 juni 1921 betreffende de verenigingen zonder winstoogmerk, de stichtingen en de Europese politieke partijen en stichtingen, door de wet van 31 maart 1898 op de beroepsverenigingen, en door de wet van 12 juli 1989 houdende verscheidene maatregelen tot toepassing van de Verordening (EEG) nr. 2137/85 van de Raad van 25 juni 1985 tot instelling van Europese economische samenwerkingsverbanden, en op instellingen voor collectieve belegging opgericht bij overeenkomst, niettegenstaande elke andere wettelijke, reglementaire of statutaire andersluidende bepaling;
- Rechtspersonen die door of krachtens een bijzondere wet of reglement werden opgericht, voor zover zij een bestuursorgaan of een algemene vergadering hebben.

Algemene vergadering

Ten eerste kan het bestuursorgaan er voor kiezen om de algemene vergadering alsnog te laten plaatsvinden. Deze algemene vergadering dient uiteraard plaats te vinden in overeenstemming met de algemene coronamaatregelen zoals social distancing. Daarnaast kan het bestuursorgaan extra maatregelen nemen met het oog op de algemene vergadering, waarbij de werkelijke uitoefening van de rechten van de aandeelhouders centraal staan. Voor deze maatregelen dient er geen statutenwijziging plaats te vinden, ook al zouden de statuten niet voorzien zijn op deze maatregelen. Het bestuursorgaan kan de deelnemers aan de algemene vergadering opleggen om hun rechten uitsluitend uit te oefenen door:

- vóór de algemene vergadering op afstand te stemmen; of
- een volmacht te verlenen vóór de algemene vergadering, met naleving van de modaliteiten die het Wetboek van vennootschappen en verenigingen voorschrijft. De volmachthouder kan een door het bestuursorgaan aangewezen persoon zijn, zonder inbreuk te maken op de regels inzake belangenconflicten of andere bijzondere wetten of reglement. Voor elk agendapunt dienen er duidelijke en specifieke steminstructies gegeven te worden door de aandeelhouder.

Hierdoor kan het bestuursorgaan aandeelhouders het recht ontnemen fysiek aanwezig te zijn bij de algemene vergadering indien zij van oordeel zijn dat er niet kan gegarandeerd worden dat een algemene vergadering conform de coronamaatregelen mogelijk is.

Wanneer het bestuursorgaan besluit de algemene vergadering te organiseren mag het vraagrecht beperkt worden tot een schriftelijk vraagrecht. Het bestuursorgaan kan de aandeelhouders daarbij verplichten de schriftelijke vragen ten laatste de vierde dag die de dag van de algemene vergadering voorafgaat, over te maken. Deze vragen worden ten laatste op de algemene vergadering maar vóór de stemming, beantwoord. Het beantwoorden kan schriftelijk of indien mogelijk mondeling door middel van een telefonische- of een videoconferentie. De vragen dienen ook bekendgemaakt te worden aan de overige aandeelhouders. Voor genoteerde vennootschappen is dit via hun website.

Ten tweede is het ook mogelijk voor het bestuursorgaan om te besluiten dat de algemene vergadering uitgesteld wordt tot een ogenblik waarbij het wel mogelijk zal zijn om de algemene vergadering te organiseren. Zelfs wanneer de algemene vergadering reeds werd bijengeroepen, maar nog niet heeft plaatsgevonden, kan deze alsnog uitgesteld worden. Genoteerde vennootschappen dienen dit uiterlijk de vierde dag die de dag van de algemene vergadering voorafgaat op hun website aan te kondigen.

De uitgestelde algemene vergadering dient beschouwd te worden als een nieuwe algemene vergadering voor de toepassing van de regels omtrent de bijeenroeping, meldingen van deelneming, volmachten, stemming per brief en alle andere toepasselijke modaliteiten.

De wettelijke termijnen zoals de verplichting de algemene vergadering binnen zes maanden na afsluiting van het boekjaar te houden en de verplichting de jaarrekening binnen zeven maanden na afsluiting van het boekjaar samen met een aantal andere stukken bij de NBB neer te leggen, worden verlengd met tien weken.

Vergadering van een bestuursorgaan

Elke beslissing van een collegiaal bestuursorgaan kan schriftelijk worden genomen door een eenparig besluit van al de leden. Daarnaast is het mogelijk voor de bestuursorganen om alternatieve wijzen van vergadering, zoals videoconferentie, te hanteren.

Wanneer een beslissing van het bestuursorgaan bij authentieke akte dient vastgesteld te worden, volstaat het dat één bestuurslid fysiek verschijnt bij volmacht.

DIVIDENDUITKERINGEN

Voor het organiseren van de algemene vergaderingen voor vennootschappen werden, ten gevolge van de coronacrisis, extra mogelijkheden voorzien, zodat aan de wettelijke verplichtingen voldaan kan worden. Op deze algemene vergaderingen wordt ook de beslissingen omtrent eventuele dividenduitkeringen genomen. Maar zijn dergelijke uitkeringen nog toegestaan in tijden van corona?

Ten gevolge van het invoeren van het nieuwe Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen gelden er op dit moment nieuwe regels bij het uitkeren van dividenden. Om dividenden te mogen uitkeren moet er voldaan worden aan twee voorwaarden:

- *Er is een positief nettoactief. Dit houdt in dat de activa groter zijn dan de schulden, de voorzieningen en de nog niet afgeschreven bedragen van oprichtings- en uitbreidingskosten en kosten voor onderzoek en ontwikkeling;*
- *De vennootschap zal in staat zijn alle opeisbare schulden van de komende twaalf maanden betalen. Dit is de zogenaamde liquiditeitstest.*

In de meeste gevallen dient de algemene vergadering in deze periode de jaarrekening, en dus de uitkeringen van dividenden, goed te keuren. Deze cijfers hebben betrekking op het voorgaande boekjaar. Het moment waarop afgetoetst dient te worden of aan de bovenstaande voorwaarden is voldaan is echter het moment waarop de uitkering plaatsvindt.

In het bijzonder voor de tweede voorwaarde schuilt er een groot gevaar. Wanneer het boekjaar bijvoorbeeld op 31 december werd afgesloten, is het mogelijk dat deze cijfers een kerngezonde vennootschap weergeven. Door de coronacrisis is het echter mogelijk dat vennootschappen reeds meer dan een maand bijna geen inkomsten meer hebben.

Wanneer er moet geoordeeld worden of de vennootschap haar schulden van de komende twaalf maanden zal kunnen betalen, is het dus zeer belangrijk een goede en realistische inschatting te maken van de gevolgen van de coronacrisis op de inkomsten van de vennootschap. Indien de liquiditeit van de vennootschap in gevaar dreigt te komen zal er dan ook niet redelijkerwijs geoordeeld kunnen worden dat er aan de tweede voorwaarde voldaan is. Een foute inschatting kan leiden tot de aansprakelijkheid van de bestuurders.

De Commissie voor Boekhoudkundige normen stelde een advies op over het uitvoeren van de liquiditeitstest. Dit kan u hier raadplegen via Trends.

Doordat de gevolgen en de duur van de coronacrisis zeer onduidelijk zijn, is het aan te raden zeer voorzichtig te handelen. De kans is reëel dat ondernemingen de gevolgen van de coronacrisis nog enkele maanden zullen blijven voelen. Het is dan nog maar de vraag of het verantwoordbaar is in dergelijke onduidelijke omstandigheden dividenden uit te keren.

Indien uw vennootschap getroffen wordt door de coronacrisis is het voorzichtigheidshalve aan te raden eventuele uitkeringen van dividenden uit te stellen naar volgend jaar. Zo vermijdt u eventuele aansprakelijkheden ten gevolge van het uitkeren van dividenden wanneer niet zou voldaan zijn aan de voorwaarden.

ERFBELASTING OP BEURSGENOTEERDE EFFECTEN

Wanneer u effecten erft, dienen de effecten gewaardeerd te worden om zo te kunnen bepalen hoeveel erfbelasting hierop betaald dient te worden. Ten gevolge van de coronacrisis zijn de beurzen zeer onrustig geworden. Effecten van beursgenoteerde bedrijven zijn hierdoor heel volatiel geworden, waardoor de waarde van vandaag enorm hard kan verschillen van de waarde van morgen.

In normale omstandigheden kunnen de erfgenamen kiezen uit drie verschillende momenten om de waarde van de effecten te bepalen. Zo kunnen zij de laagste waarde kiezen waarop dan belastingen betaald moeten worden. Deze mogelijkheden zijn de slotkoers op de dag van overlijden van de erflater of de slotkoers één maand of twee maanden na het overlijden.

Door de toepassing van deze regels in de huidige crisis, is het mogelijk dat de effecten die men geërfd heeft ondertussen veel minder waard zijn. Daarom heeft de Vlaamse Belastingdienst ervoor gekozen een vierde mogelijkheid te geven, namelijk de slotkoers drie maanden na het overlijden van de erflater. Deze mogelijkheid wordt toegekend voor overlijdens tussen 13 november 2019 en 30 september 2020. Hierbij dient benadrukt te worden dat de gekozen datum geldt voor alle effecten uit de nalatenschap.

Voor aangiftes die nog dienen te gebeuren, bestaat er nu dus de mogelijkheid om één van de vier momenten te kiezen. Er zijn echter ook verschillende gevallen waarbij de aangiftes reeds gedaan zijn na de start van de coronacrisis, maar voor het mogelijk maken van de extra optie. Dit is met name voor erfenissen waarbij de oorspronkelijke aangiftetermijn verstreken is tussen 13 maart 2020 en 21 april 2020. Voor deze gevallen is het mogelijk een nieuwe wijzigende aangifte in te dienen bij de Vlaamse Belastingdienst. Deze aangifte moet ingediend worden binnen de vier maanden na het verstrijken van de oorspronkelijke aangiftetermijn. Dit betekent dat bijvoorbeeld voor een aangifte die gedaan moest worden (en ook gedaan werd) voor 10 april 2020, de erfgenamen nu de mogelijkheid hebben een nieuwe aangifte in te dienen, om van de vierde optie gebruik te maken, voor 10 augustus 2020.

CORONA IN HET APPARTEMENTSRECHT: WAT MET DE ALGEMENE VERGADERING?

Niet-essentiële verplaatsingen zijn verboden in coronatijden. Social distancing moet te allen tijde worden gerespecteerd. Deze maatregelen hebben vanzelfsprekend ook effect op het appartementsrecht én dan voornamelijk op het tijdstip van de Algemene vergadering die normaliter jaarlijks rond dezelfde periode moet gehouden worden.

De veiligheidsvoorschriften gerelateerd aan het Covid-19 pandemie laten niet toe dat mede-eigenaars op een fysieke manier nog deelnemen aan de algemene vergaderingen van mede-eigenaars.

Artikel 577-4 BW bepaalt dat de Algemene vergadering van mede-eigenaars steeds moet gehouden worden in de 15-daagse periode die wordt vastgelegd in het (verplichte) reglement van inwendige orde.

Dit is in de huidige coronaproblematiek niet zo evident en riep dan ook veel vragen op.

Aanvankelijk werd geoordeeld dat uitstel mogelijk was, nu er geen sanctie is voorzien in geval de algemene vergadering niet tijdig wordt gehouden, rekening houdend met wat voorzien is in het reglement van interne orde.

Er bestond wel een gevaar voor de eventuele beroepsaansprakelijkheid van de syndici, indien zij zich niet hielden aan de regelgeving omtrent het houden van de Algemene vergaderingen.

Via het Konink Besluit nr. 4 dd. 9 april 2020 houdende diverse bepalingen inzake mede-eigendom en het vennootschaps- en verenigingsrecht in het kader van de strijd tegen de Covid-19 pandemie is hierover duidelijkheid gekomen.

Algemene vergadering van mede-eigenaars worden uitgesteld en moeten gehouden worden binnen vijf maanden na het verstrijken van de crisisperiode (op dit ogenblik van 10 maart 2020 tot 3 mei 2020).

Concreet betekent dit dat (voorlopig) algemene vergaderingen moeten plaatsvinden uiterlijk op 3 oktober 2020. Men moet wel rekening houden met het gegeven dat er een kans bestaat dat het quorum overeenkomstig artikel 577-6, §5 BW niet wordt bereikt, waarna een hernieuwde vergadering moet worden bijeengeroepen (oproepingstermijn 15 dagen). Het is dus aangewezen de eerste algemene vergadering bijeen te roepen uiterlijk midden september 2020.

Van belang is dat tijdens dit uitstel de continuïteit van de mede-eigendom wordt verzekerd: de mandaten van de syndicus en de leden van de raad van mede-eigenaars worden verlengd tot bij de eerstvolgende algemene vergadering.

De syndicus oefent zijn bevoegdheden uit overeenkomstig de beslissingen van de laatste algemene vergadering en in overeenstemming met de op die vergadering goedgekeurde begroting. Zo behoudt de syndicus zijn vergoeding en kunnen provisies in afwachting van een nieuwe algemene vergadering worden opgevraagd.

(!): De algemene vergadering die sinds die datum van 10 maart 2020 nog rechtsgeldig werd georganiseerd, behoudt dus hun rechtsgeldigheid.

CORONA IN DE HUURMARKT

Maatregelen op de huurmarkt tijdens de coronacrisis

De coronacrisis heeft uiteraard ook verregaande gevolgen voor de huurmarkt. Niet alleen op financieel vlak, doch ook op praktisch gebied.

Aanvang van de huurovereenkomst

Het blijft mogelijk om een nieuwe huurovereenkomst af te sluiten. Wel moet daarbij uiteraard het fysiek contact zoveel mogelijk worden vermeden. Enkele opties om de ondertekening van de huurovereenkomst zo veilig mogelijk te laten verlopen:

- digitale ondertekening (bijvoorbeeld via Adobe Reader met kaartlezer of Itsme); afdrukken van de huurovereenkomst, ondertekenen en deze vervolgens inscannen en doormailen of per post verzenden;
- samenkomen in de buitenlucht waarbij de social distancing wordt gerespecteerd, ieder zijn eigen balpen meeneemt en de ondertekenaars handschoenen dragen.

Vervolgens zal er een intredende plaatsbeschrijving moeten worden opgemaakt. In de huidige omstandigheden zijn er dan drie opties:

- de huurder en verhuurder stellen samen een deskundige aan die de intredende plaatsbeschrijving zal opmaken, waarbij elke partij nadien nog schriftelijk opmerkingen kan formuleren;
- de verhuurder maakt een intredende plaatsbeschrijving op, vergezeld van de nodige bewijsstukken (foto's), waarna elke partij nog schriftelijk opmerkingen kan formuleren;
- de verhuurder en huurder gaan samen ter plaatse en respecteren daarbij de regels van social distancing.

De registratie van een huurovereenkomst en/of plaatsbeschrijving kan online via de toepassing MyRent: <https://financien.belgium.be/nl/Eservices/MyRent>

Op 3 april 2020 keurde de Ministerraad een voorontwerp van wet goed dat de registratie van de huurovereenkomsten verder moderniseert.

Tijdens de huurovereenkomst

Zowel de huurder als de verhuurder hebben gedurende de huurovereenkomst een onderhouds- en herstellingsverplichting.

Uiteraard dient de huurder zich ook tijdens de coronacrisis te houden aan zijn meldingsplicht. Hij dient de verhuurder tijdig op de hoogte te brengen van enige gebreken aan het gehuurde pand.

De verhuurder dient in te staan voor dringende herstellingen (bijvoorbeeld gasreuk in het gebouw) of herstellingen die verdere schade aan de huurwoning kunnen veroorzaken. Deze werken dienen steeds te worden uitgevoerd.

Andere kleine herstellingen en herstellingen die door toedoen van de huurder noodzakelijk zijn, kunnen door de huurder worden uitgevoerd. Minder dringende herstellingen worden uitgesteld.

Tot slot dient uiteraard de huurprijs te worden betaald. Dit is één van de meest essentiële verplichtingen eigen aan de huurovereenkomst. De coronacrisis schort deze verplichting niet op aangezien de huurder nog steeds het genot heeft van de woning. De coronacrisis maakt geen overmacht uit voor het betalen van de huurprijs. Ook voor studentenhuurovereenkomsten is dit het geval, tenzij het studentenverblijf wordt afgesloten of de student door zijn/haar thuisland wordt opgeroepen om terug te keren.

Wel kunnen partijen eventueel overeenkomen dat een deel van de huur tijdelijk niet betaald moet worden, bv. in geval van werkloosheid van de huurder. De verhuurder kan evenwel nooit verplicht worden om hier akkoord mee te gaan. Dergelijke afspraken kunnen best steeds op papier worden gezet.

Partijen worden aangeraden in zulke kwesties hun gezond verstand te gebruiken en enigszins solidair te zijn.

Geen uithuiszettingen

Vanaf 31 maart 2020 zijn tijdelijk alle uithuiszettingen verboden. Dit betekent dat alle gerechtelijke beslissingen tot uithuiszetting (bv. naar aanleiding van de gerechtelijke ontbinding van een huurovereenkomst) tijdelijk niet uitgevoerd mogen worden.

Het verbod op uithuiszettingen geldt tot en met de laatste dag van de civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid zoals bepaald door de Vlaamse Regering, dewelke thans bepaald werd op 17 juli 2020.

Verlenging van de huurovereenkomst wegens buitengewone omstandigheden

De huurder wiens huurovereenkomst in de coronacrisis vervalt, kan een verlenging van de huurovereenkomst wegens buitengewone omstandigheden aanvragen. Deze verlenging kan nu ook per e-mail gevraagd worden (i.p.v. per aangetekend schrijven of deurwaardersexploot) en zelfs in de laatste maand voor de vervaldag van de huurovereenkomst (i.p.v. ten laatste een maand voor deze vervaldag).

Voor sociale huur kan een tijdelijke huurovereenkomst worden afgesloten met een duur van 6 maanden wegens noodsituatie.

DE INPERKING VAN HET EIGENDOMSRECHT VAN TWEEDEVERBLIJVERS: WETTIG OF NIET?

Vanwege de coronapandemie wordt iedereen aangeraden thuis te blijven.

Personen met een tweede verblijf mochten niet naar dat buitenverblijf afreizen. Wie dat toch deed, riskeerde een boete.

Velen onder hen koesterden de hoop dat zij ergens halverwege mei alsnog naar hun buitenverblijf zouden mogen afreizen. Op 20 mei 2020 bleek dat er unanimiteit was om het verbod op de tweedeverblijvers op te heffen.

Voordien besloten enkele tweedeverblijvers de overheid te dagvaarden. De eis? 50 euro per dag dat de tweedeverblijver niet naar zijn buitenverblijf mag afreizen.

De tweedeverblijver meent dat het eigendomsrecht en de motivatieplicht worden geschonden.

Artikel 5 van het Ministerieel besluit van 15 mei 2020 bepaalt immers als volgt:

“De personen zijn ertoe gehouden thuis te blijven. Het is verboden om zich op de openbare weg en in openbare plaatsen te bevinden, behalve in geval van noodzakelijkheid. Worden onder meer beschouwd als noodzakelijk, verplaatsingen zoals:

- *Om zich te begeven van en naar de plaatsen waarvan de opening is toegelaten op basis van artikelen 1, 2 en 3;*
- *Om toegang te hebben tot bankautomaten en postkantoren;*
- *Om toegang te hebben tot medische zorgen;*
- *Om tegemoet te komen aan familiale noden, zoals een bezoek brengen aan een partner of kinderen in het kader van co-ouderschap;*
- *Om bijstand en zorgen te voorzien voor oudere personen, voor minderjarigen, voor mindervalide personen en voor kwetsbare personen;*
- *Om te zorgen voor dieren;*
- *Om de professionele verplaatsingen uit te voeren, met inbegrip van het woon-werkverkeer;*
- *om de verplaatsingen in het kader van vrijwilligerswerk binnen een bedrijf van een cruciale sector of een essentiële dienst zoals bedoeld in artikel 3 uit te voeren, met inbegrip van het woon-werkverkeer;*
- *Om activiteiten bedoeld in artikel 5, tweede lid en artikel 5bis uit te oefenen;*
- *Om de verplaatsingen uit te voeren in het kader van artikel 6; - om verplaatsingen uit te voeren in het kader van de verkoop of het verhuren van onroerende goederen.”*

Wat er onder ‘thuis’ verstaan dient te worden, wordt niet verduidelijkt in de wettekst. In principe kan dit dus ook duiden op een buitenverblijf.

Er is mogelijks dus geen wettelijke grond om het eigendomsrecht van tweedeverblijvers te beperken.

De Rechtbank van Eerste Aanleg te Brussel zal hier uitsluitel over dienen te geven.

Wordt vervolgd.

CORONA EN KREDIET

Uitstel hypothecair krediet

Het coronavirus en de daarbij door de overheid genomen maatregelen hebben een grote impact op eenieder van ons. Vele ondernemingen en gezinnen zien hun inkomsten sterk verminderd. Om ervoor te zorgen dat deze ondernemingen en gezinnen financieel niet te zwaar in de problemen geraken, heeft de minister van Financiën Alexander De Croo samen met de Nationale Bank en Febelfin een regeling uitgewerkt.

Gezinnen

Voor personen met een hypothecaire lening wordt de mogelijkheid gecreëerd om een uitstel van betaling te verkrijgen bij hun bank. Hierbij is het belangrijk dat er aangetoond wordt dat het gezin een financiële impact ondervindt ten gevolge van de coronacrisis. Dit is bijvoorbeeld het geval bij tijdelijke werkloosheid.

Het is belangrijk dat de personen die gebruik wensen te maken van dit uitstel hiervoor contact opnemen met hun bank. Het uitstel wordt namelijk enkel toegekend aan personen die hier zelf om vragen. Er kan een uitstel van betaling bekomen worden tot en met 30 september 2020.

Ondernemingen

Voor niet-financiële bedrijven en zelfstandigen is het mogelijk om een uitstel van betaling voor hun leningen tot en met 30 september 2020 aan te vragen bij hun bank.

Voor ondernemingen geldt de bijkomende voorwaarde dat zij levensvatbaar dienden te zijn voor de coronacrisis. Dit veronderstelt dat er geen actieve herstructurering lopende is en dat er geen betalingsachterstand was op 1 februari 2020 of een betalingsachterstand van minder dan 30 dagen op 29 februari 2020.

Contacteer uw bank

Het uitstel van betaling kan gedurende maximaal zes maanden, tot en met 30 september 2020, toegekend worden door uw bank. Dit uitstel wordt kosteloos verleend.

Let echter wel op, het uitstel kan toegekend worden, maar het is geen vaststaand recht. Daarom neemt u best zo snel mogelijk contact op met uw bank om te bekijken wat voor uw situatie de beste oplossing is en onder welke modaliteiten een eventueel uitstel kan toegestaan worden.

DE BURGERLIJKE PROCEDURE IN CORONACRISIS

Op 9 april 2020 werd een bijzonder KB nr. 2 uitgevaardigd over de burgerlijke rechtspleging.

Hiermee wordt een aangepaste regeling voorzien in verband met de verlenging van de termijnen en de schriftelijke behandeling in de burgerlijke procedure.

Het KB heeft tot doel om eenvormigheid en duidelijkheid te brengen en te voorkomen dat bepaalde rechtshandelingen niet tijdig zullen worden verricht omwille van beperkingen die voortvloeien uit de veiligheidsmaatregelen.

Verlenging van termijnen in burgerlijk procesrecht

Termijnen in het burgerlijk procesrecht worden verlengd tot één maand na afloop van de lopende crisisperiode.

Oorspronkelijk liep deze periode van 9 april 2020 (datum bekendmaking Koninklijk Besluit) tot 3 mei 2020. Maar er werd in het Koninklijk Besluit al rekening gehouden met de mogelijkheid dat deze periode verlengd zou worden in functie van het eventueel nog langer aanslepen van de coronacrisis. Op 28.04.2020 werd van deze mogelijkheid gebruik gemaakt, zij het niet voor alle termijnen. Determijnen wijzigen als volgt:

- *De verjaringstermijnen en andere termijnen om een vordering in rechte in te stellen worden van rechtswege verlengd met één maand na het einde van de crisisperiode. Wat betreft deze termijnen werd op 28.04.2020 de crisisperiode verlengd tot 17.05.2020. Deze termijnen worden dus verlengd tot 17.06.2020.*
- *De termijnen van rechtspleging of om een rechtsmiddel in te stellen (bijvoorbeeld verzet of hoger beroep) worden verlengd met één maand na het einde van deze periode, wat neerkomt op een verlenging tot en met 03.06.2020. Bij opeenvolgende termijnen wordt de eerste termijn verlengd tot 03.06.2020 en schuiven de opeenvolgende termijnen op met behoud van het oorspronkelijk interval.*

Indien de verlenging van de termijnen ertoe leidt dat de laatste termijn minder dan één maand voor de zittingsdatum verstrijkt, wordt deze zitting van rechtswege verdaagd naar de eerstvolgende zitting een maand na afloop van de laatste termijn.

Het uitstel van de behandeling van bepaalde zaken kan nadelige gevolgen met zich mee brengen.

Er is dan ook een mogelijkheid voorzien om bezwaar in te dienen tegen de van rechtswege verlenging van termijnen.

De schriftelijke behandeling van de zaken

Gedurende de crisisperiode zullen zaken doorgaans schriftelijk worden behandeld (dus zonder mondeling pleidooi) indien alle partijen conclusies hebben neergelegd. Er zal dus worden geoordeeld op basis van de overgelegde stukken en conclusies.

Een verstekvonnis of behandeling op inleidende zitting (korte debatten) is hierdoor uitgesloten.

Opnieuw wordt voorzien in de mogelijkheid om bezwaar in te dienen tegen deze schriftelijke inberaadname.

Besluit

Dit KB zorgt enerzijds voor een algemene regel van verlenging van termijnen in het burgerlijk procesrecht met één maand en schriftelijke inberaadname.

Anderzijds blijven er momenteel een aantal vragen onbeantwoord, zoals: alle partijen zijn akkoord met een schriftelijke inberaadname, hoe verzekeren zij dat dit daadwerkelijk zal gebeuren? Wat met een uitstel naar de eerstvolgende zitting een maand na afloop van de laatste conclusietermijn, zal deze zitting in het gerechtelijk verloop worden gehouden of wordt deze uitgesteld naar een zitting in september?

Vermoedelijk zal de volgende dagen en/of weken meer duidelijkheid worden gegeven in bijkomende richtlijnen of een aanvullend Koninklijk Besluit.

Studio | Legale advocaten volgt dit nauwgezet op. Neem gerust contact op met ons kantoor indien U hier advies over wenst, wij staan u graag bij!

KAN U NOG TERECHT BIJ UW NOTARISKANTOOR?

Algemeen

Sinds kort kan u terug terecht bij uw Notariskantoor. Dit uiteraard wel enkel met strikte toepassing van hygiëne- en sociale distancing maatregelen.

Nieuw voor het notariaat: om verplaatsingen te vermijden werd op 23 april een wetsvoorstel goedgekeurd waarmee de digitale volmacht werd toegelaten. Met de digitale volmacht kan u een vertrouwenspersoon of een medewerker van de notaris aanduiden die uw notariële akte in uw plaats zal ondertekenen. U dient zich dus niet fysiek naar de notaris te begeven, noch voor het verlijden van de volmacht, noch voor het verlijden van de akte waarvoor u volmacht verleent. In de periode tussen 13 maart 2020 en 30 juni 2020 (eventueel verlengbaar) is dit kosteloos.

Dit geldt niet voor alle aktes, sommige aktes zoals een notarieel testament kunnen niet op afstand geregeld worden.

Termijn voor verlijden en registratie van aktes of indienen aangifte nalatenschap

De huidige termijnen voor het verlijden van aktes, dreigen door de coronacrisis overschreden te worden. Notarissen krijgen daarom van de overheid een extra termijn voor het verlijden en de registratie van deze notariële aktes.

De Vlaamse Belastingdienst kent een termijnverlenging toe tot twee maanden na het einde van de periode waarin de strenge coronamaatregelen gelden om aan de fiscale verplichtingen te voldoen voor erfbelasting en registratiebelasting.

Er zal geen belastingverhoging worden toegepast bij overschrijding van de termijn.

Het is niet nodig om hier zelf uitstel voor aan te vragen. Deze termijn zal ook automatisch worden verlengd als de verstrengde maatregelen langer van kracht blijven.

Deze termijnverlenging zorgt ervoor dat notarissen geen akten meer moeten verlijden, louter om aan fiscale verplichtingen te voldoen.

Uitstel van verlijden van akte, wat met uw Kredietvoorwaarden?

De kredietinstellingen hebben eveneens een termijnverlenging van de kredietvoorwaarden met twee maanden toegestaan. Deze maanden komen bovenop de huidige termijn.

(!): dit geldt niet voor Bpost bank voor dossiers met een hoge LTV-ratio dewelke eind 2019/begin 2020 aanvaard werden en gerealiseerd moeten worden voor 30/06. Hiervoor werden namelijk limieten opgelegd door de Nationale Bank van België.

Wij raden u wel aan om contact op te nemen met uw dossierbeheerder bij de bank.

KAN DE GERECHTSDEURWAARDER ZIJN TAKEN NOG VERVULLEN?

Ook de gerechtsdeurwaarders ondervinden beperkingen in de uitoefening van hun beroep. Dit is logisch: zij komen hierbij geregeld in contact met de burger. Voor de rechtzoekende en de advocaat is het belangrijk te weten wat er thans wel of niet kan. De Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders (NKGB) heeft daartoe enkele richtlijnen uitgestippeld:

De betekening van akten

De betekening van inleidende akten is opnieuw toegestaan. Uiteraard dient hierbij rekening gehouden te worden met de werking van de rechtbanken om een datum voor de inleidende zitting vast te leggen.

Het is toegestaan vonnissen en dwangbevelen te betekenen. Er zijn echter verschillende opdrachtgevers die dit verboden hebben (vb. Vlabe, Waalse Gewest, RSZ,...)

Gedwongen tenuitvoerlegging

Wat betreft de gedwongen tenuitvoerlegging (bijvoorbeeld uithuiszetting, gedwongen opening van deuren enz.) dringt de NKGB erop aan om alle lopende maatregelen van tenuitvoerlegging zoveel mogelijk op te schorten en de opvolging te garanderen op schriftelijke, elektronische of telefonische wijze.

Wat betreft de uitvoerende en bewarende beslagen onder derden stelt de NKGB dat deze opnieuw zijn toegestaan. Ook hier zijn er echter verschillende opdrachtgevers die dit verboden hebben. Daarnaast dient er ook rekening gehouden te worden met de verschillende Koninklijke Besluiten waarin afwijkende regelingen kunnen opgenomen zijn (bijvoorbeeld KB nr. 15 van 24 april 2020 bepaalt dat onder voorwaarden uitvoerende beslagen niet mogelijk zijn tegen ondernemingen in moeilijkheden, zie p.X)

Wat de opdrachten betreft van de institutionele schuldeisers (zoals RSZ, FOD Financiën, steden en gemeenten, sociale huisvestingmaatschappijen enz.) dienen hun aanbevelingen te worden opgevolgd.

Verkoopdagen

De NKGB vraagt dat alle verkoopzalen in de verschillende arrondissementen hun deuren sluiten zodat alle verkoopdagen uitgesteld moeten worden tot nader order (behalve in geval van elektronische gerechtelijke verkoop). Hetzelfde geldt voor de opladingen van goederen.

Vaststellingen

Vaststellingen kunnen doorgaan op voorwaarde dat alle nodige voorzorgsmaatregelen werden getroffen.

Minnelijke invorderingen

Alle verrichtingen in het kader van de minnelijke invordering kunnen normaal verlopen, behoudens het bezoek aan de woonplaats.

Toegang tot het gerechtsdeurwaarderskantoor

De toegang van de rechtzoekenden tot het gerechtsdeurwaarderskantoor wordt beperkt. Het wordt de gerechtsdeurwaarders in ieder geval aangeraden soepel te zijn bij de opvolging van de afbetalingsplannen, en de rechtzoekenden zoveel mogelijk aan te bevelen online of elektronisch te betalen.

Zo u een akte wordt betekend of u wordt geconfronteerd met een gedwongen tenuitvoerlegging, kan u steeds contact opnemen met ons kantoor voor verder advies.

CORONA EN OMGEVINGSVERGUNNINGEN

Algemeen

De procedure om een omgevingsvergunningen te verkrijgen is in principe gebonden aan zeer strikte voorwaarden en zeer strikte termijnen.

Het niet-naleven van deze voorwaarden of termijnen kan zeer verstrekken gevolgen hebben, zo voor het wel of niet verkrijgen van een vergunning.

Gebouwen optrekken zonder vergunning kan ik in principe ook zeer zware administratieve dan wel strafrechtelijke straffen met zich mee brengen.

Om tegemoet te komen aan deze verstrekken gevolgen in tijden van corona heeft de Vlaamse Regering enkele besluiten en decreten uitgevaardigd.

Volgende regelgeving is van belang in het kader van omgeving:

- *Decreet van 20 maart 2020 over maatregelen in geval van een civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid;*
- *Besluit van de Vlaamse Regering van 20 maart 2020 houdende vaststelling van een civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid, zoals vermeld in het decreet van 20 maart 2020 over maatregelen in geval van een civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid;*
- *Besluit van de Vlaamse Regering van 24 maart 2020 tot uitvoering van artikel 5 van het decreet van 20 maart 2020 over maatregelen in geval van een civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid, wat betreft de omgevingsvergunning.*

De regelgeving voorziet volgende mogelijkheden:

- Er is een tijdelijke afwijking in op de omgevingsvergunningsvergunningsplicht en meldingsplicht voor onder andere de bouw en uitbating van bijkomende ziekenhuis- en andere verzorgingsfaciliteiten, bijkomende productiefaciliteiten voor geneesmiddelen en medisch materiaal en onderzoeksinstellingen in verband met de uitbraak van het coronavirus;
- Er werden maatregelen getroffen wat betreft de omgevingsvergunningsprocedures. Beslissingstermijnen en andere termijngebonden verplichtingen kunnen verlengd worden, maar indien mogelijk moeten bepaalde stappen wel uitgevoerd worden.

Afwijking omgevingsvergunningsplicht

Het Decreet voorziet dat er geen omgevingsvergunning of omgevingsmelding nodig is voor stedenbouwkundige handelingen of voor de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit die tot doel hebben om het coronavirus te bestrijden.

Denk maar aan de bouw van extra ziekenhuis- en andere verzorgingsfaciliteiten, extra productiefaciliteiten voor geneesmiddelen en medisch materiaal, en onderzoeksinstellingen.

De maatregel is evenwel beperkt tot constructies waarvoor geen vergunningsplicht vanuit de milieuregelgeving bestaat.

De afwijkingsregeling geldt van 20 maart 2020 tot en met 17 juli 2020. Er is een mogelijkheid voorzien om de termijn van de civiele noodsituatie (eenmalig) te verlengen met maximaal 120 dagen.

De instantie die van deze mogelijkheid gebruik wenst te maken dient de Vlaamse regering, de provincie en de betrokken gemeente hiervan in kennis te stellen. Tevens dient zij de burger hiervan te informeren door een affiche aan te plakken, gedurende minstens 30 dagen vanaf de kennisgeving aan de overheden.

Daarnaast worden de kennisgevingen ook gepubliceerd op de website van het departement Omgeving, de betrokken provincie en de betrokken gemeente of gemeenten (dus niet via het Omgevingsloket!).

Maatregelen omgevingsvergunningsprocedure

Om tegemoet te komen aan het risico dat bepaalde medewerkers van overheden of andere instanties uitvallen, heeft de Decreetgever voorzien om bepaalde termijnen minder dwingend te maken.

De maatregelen gelden voor:

- Lopende vergunningsaanvragen in eerste aanleg en lopende administratieve beroepen (ingediend vóór 24 maart 2020);
- Nieuwe vergunningsaanvragen en nieuwe administratieve beroepen (ingediend vanaf 24 maart 2020 tot en met 24 april 2020);
- Lopende en nieuwe verzoeken en initiatieven tot ambtshalve bijstelling van de omgevingsvergunning (ingediend vóór 24 maart 2020 en ingediend vanaf 24 maart 2020 tot en met 24 april 2020).

Er werd beslist om de termijn van 24 april 2020 niet te verlengen. Vanaf die datum zijn de gewone regels en termijn opnieuw van toepassing.

Welke procedures worden verlengd?

- **Volledigheids- en ontvankelijkheidsonderzoek:** Het besluit van de Vlaamse Regering dd. 24.03.2020 voorziet hiervoor niets. Het resultaat van dit onderzoek moet binnen 30 dagen aan de aanvrager meegedeeld worden, hetzij vanaf de dag na de datum waarop de vergunningsaanvraag is ingediend hetzij na de ontvangst van de ontbrekende gegevens of documenten.
- **Advisering:** Laattijdig of niet uitgebrachte adviezen worden niet als stilzwijgend gunstig beschouwd, maar er kan aan de adviesverplichting worden voorbijgegaan. De beroepsmogelijkheid, vermeld in artikel 53, 3° van het Omgevingsvergunningsdecreet, wordt evenwel behouden, ook als een advies laattijdig is of niet is uitgebracht (artikel 12 Besluit Vlaamse Regering dd. 24.03.2020).
- **Openbare onderzoeken:** De openbare onderzoeken die lopen op de datum van inwerkingtreding van dit besluit worden geschorst en verdergezet na 24 april 2020. Bezwaren die ingediend worden tijdens de periode van schorsing worden als ontvankelijk beschouwd (artikel 10 Besluit Vlaamse Regering dd. 24.03.2020).
- **Informatievergaderingen:** De informatievergaderingen worden verdaagd, tot wanneer de openbare onderzoeken terug opgestart worden.
- **Hoorzittingen:** Tijdens de duur van de maatregelen kan het bevoegde bestuur, de provinciale of gewestelijke omgevingsambtenaar of de voorzitter van de omgevingsvergunningscommissie beslissen hoorzittingen alleen schriftelijk, via teleconferentie of via videoconferentie te houden. Het is tevens mogelijk de hoorzittingen uit te stellen (artikel 11 Besluit Vlaamse Regering dd. 24.03.2020).

- **Omgevingsvergunningscommissies:** De provinciale of gewestelijke omgevingsvergunningscommissie kunnen via teleconferentie of videoconferentie vergaderen. De voorzitter van de commissie kan er ook voor opteren de vergadering uit te stellen tot na het einde van de maatregelen, wat mogelijk is door de verlenging van de beslissingstermijn. (artikel 11 Besluit Vlaamse Regering dd. 24.03.2020).

- **Beslissingstermijn:** De beslissingstermijnen worden zowel in eerste aanleg als in beroep verlengd.

Volgende verlengingen gelden:

- a. de beslissingstermijn in de vereenvoudigde procedure wordt met 30 dagen verlengd (van 60 naar 90 dagen);
 - b. de beslissingstermijn in de gewone procedure wordt met 60 dagen verlengd (van 105 of 120 dagen naar 165 of 180 dagen);
 - c. de beslissingstermijn in beroep wordt verlengd met 60 dagen.
- **Beroepstermijn:** De termijn om een administratief beroep in te stellen wordt verlengd met 30 dagen (van 30 naar 60 dagen) (artikel 7 Besluit Vlaamse Regering dd. 24.03.2020).
 - **Wanneer vergunning uitvoeren?:** Normaal mag dit na 35 dagen vanaf de aanplakking. Aangezien de beroepstermijn met 30 dagen verlengd wordt, wordt ook deze termijn verlengd. Tijdens de coronacrisis kan u dus gebruik maken van een vergunning vanaf 65 dagen na de aanplakking (artikel 8 Besluit Vlaamse Regering dd. 24.03.2020).
 - **Vergunningsmelding:** Het besluit regelt dan niets rond meldingen, nu de termijn van 30 dagen om een meldingsakte te verlenen slecht een ordetermijn is.

OVERIGE STEUNMAATREGELEN

Verkeersbelasting

De Vlaamse belastingdienst zal 4 maanden betalingsuitstel voor de jaarlijkse verkeersbelasting toekennen aan ondernemingen.

Vanaf 26.03.2020 worden de aanslagbiljetten verstuurd. Er wordt voorzien in een betalingstermijn van 6 maanden in plaats van 2 maanden. De betalingstermijn van 6 maanden geldt ook voor de reeds verzonden aanslagbiljetten.

Autokeuring

Ook voor de autokeuringen zijn aangepaste maatregelen voorzien middels het Ministerieel Besluit van 24 maart 2020 houdende noodmaatregelen inzake mobiliteit en openbare werken.

Alle personenwagens en lichte vrachtvoertuigen die tussen 13 maart en 3 juni 2020 naar de keuring moesten (met uitzondering van de herkeuringen: rood keuringsbewijs of beperkte geldigheid van 3 maanden) krijgen een uitstel tot en met 4 november 2020.

Vanaf 25 maart 2020 zullen volgende keuringen uitgevoerd worden:

- Bedrijfsvoertuigen + 3,5 Ton: eerste keuringen en periodieke keuringen (reeds vervallen of waarvan de geldigheid van het keuringsbewijs vervalt binnen de 8 kalenderdagen volgend op de dag waarop het voertuig wordt voorgereden)
- Alle herkeuringen
- Administratieve keuringen vóór de inschrijving
- Prioritaire voertuigen.

Sinds 4 mei 2020 kunnen alle keuringen opnieuw uitgevoerd worden.

Tegemoetkoming water- en energiefactuur voor tijdelijk werklozen

Een werknemer die tijdelijk werkloos werd door de coronacrisis, kan van de Vlaamse overheid een eenmalige vergoeding krijgen voor de betaling van de water- en energiefactuur.

De eenmalige vergoeding is een vast bedrag van 202,68 euro. Dat bedrag is gebaseerd op een gemiddelde van de uitgaven voor 1 maand voor water en energie (elektriciteit, gas, stookolie of andere energiebronnen).

Tijdens de coronacrisis zullen verder geen afsluitingen van water, gas of elektriciteit plaatsvinden.

Steun voor de horeca en supermarkten

FAVV/KBO-regels worden versoepeld om take-away te vergemakkelijken.

Regels voor voedingswinkels worden versoepeld (zoals bv. de openingstijden) om de bevoorrading voor iedereen mogelijk te maken.

Steun van diverse steden en gemeenten

Ook diverse steden en gemeenten trachten hun steentje bij te dragen om de coronacrisis door te komen.

Zo besliste de Stad Antwerpen om tijdelijk de parkeerboetes en boetes voor overtreding van de LEZ op te schorten. Deze maatregel werd ingetrokken op 11 mei 2020.

Steunmaatregelen Stad Antwerpen

Aangezien de coronamaatregelen ook voor Antwerpse ondernemers een grote hap in het budget is, heeft de Stad Antwerpen (net zoals vele andere steden en gemeentes) eveneens voorzien in maatregelen om ondernemers en zelfstandigen te ondersteunen in deze moeilijke periode.

Volgende steunmaatregelen zal de Stad Antwerpen aanbieden:

Fiscale steunmaatregelen

- Volgende belastingen en retributies voor het tweede kwartaal van het (aanslag)jaar 2020 zullen niet worden aangerekend.
 - de belasting op de horeca (zowel voor het vestigings- als het terrasgedeelte, evenals voor de forfaits),
 - de belasting op overnachtingen in toeristische logies,
 - de belasting op vestigingen,
 - de belasting op de huis-aan-huisverspreiding van reclamebladen en gelijkgestelde producten voor lokale handelaars,
 - de retributie op de stickers voor de wekelijkse aanbieding van containers voor vergelijkbaar bedrijfsrestafval aangeboden door bedrijven.
 - de belasting op de exploitatievergunningen van taxidiensten en/of diensten voor verhuur van voertuigen met bestuurder,
 - de retributie op standplaatsen openbare markten en ambulante handel op het openbaar domein.
- Voor de belastingen en retributies die voor een heel (aanslag)jaar geïnd worden, wordt het betreffende kwartaal pro rata verrekend. Er zullen momenteel geen invorderingen zijn en geen nieuwe aanslagen gevestigd worden of facturen worden verstuurd, zolang de maatregelen van kracht zijn. Er wordt een principieel recht toegekend aan schuldenaars om een afbetalingsplan te bekomen voor de (aanslag)jaren 2019 en 2020, met een gespreide aflossing over de jaren 2020 en 2021. Er zullen geen nalatigheidsinteressen en administratieve kosten aangerekend.
- De Stad betaalt opdrachtnemers binnen de 15 dagen na ontvangst van de factuur en zet maximaal in op onmiddellijke betaling. Opdrachtnemers kunnen een herziening van de uitvoeringstermijn bekomen, zodat zij tijdens en door de coronacrisis geen vertragsboetes oplopen. De stad scheldt de vorderingen kwijt op (commerciële) verhuringen, concessies, tijdelijke terbeschikkingstellingen aan zelfstandigen, verenigingen en ondernemingen, andere dan deze die betrekking hebben op zendmasten, werfinrichtingen, publiciteitsborden, magazijnen, kantoren en parkings, en dit voor de periode die de Nationale Veiligheidsraad inlast plus één extra maand met een afronding naar boven op maandbasis. Voor de afbetaling van de openstaande schulden aan de stad vanaf oktober 2019, worden afbetalingsplannen toegestaan voor diegenen die het nodig hebben.

Maatregelen en ademruimte voor start-ups

- De stad lanceerde een oproep voor start-ups om slimme oplossingen te ontwikkelen voor stedelijke uitdagingen tijdens de coronacrisis. (deadline was 02.04.2020)
- De stad beschermt innovatiehubs door de huur die start-ups en scale-ups in The Beacon, BlueChem en StartupVillage betalen, vanaf 1 april twee maanden te halveren. Geplande huurverhogingen vanaf 1 april worden uitgesteld tot 1 juni 2020.
- Het Buy from Startups-programma wordt verbreed, zowel naar domeinen als naar gebruikers.

Andere stedelijke activiteiten

- Tijdelijk verhoogde toelage voor renovatie winkelpand
- Financiële tegemoetkoming bij annulatie riviercruise
- Stad Antwerpen steunt kinderopvangsector: de belasting op de vestigingen voor het tweede kwartaal van het (aanslag)jaar 2020 worden niet aangerekend, net zoals de retributie op de stickers voor de wekelijkse aanbieder van containers voor vergelijkbaar;
- De voorziene bedragen van kinderopvangtoelage voor maart en april zullen snel worden uitbetaald, op voorwaarde dat de 'maandbevestigingen' door de kinderdagverblijven voor maart / april in orde zijn, en onder voorbehoud van een eventuele latere verrekening, bv. met eventuele steunmaatregelen van de stedelijke en andere overheden. - De organisatoren die kinderopvang uitbaten in een stedelijk pand zullen tijdelijk geen concessievergoeding moeten betalen.

Verder lanceert de Stad Antwerpen tal online-applicaties waarbij ondernemers elkaar kunnen helpen, de steunmaatregelen duidelijk worden opgesomd, enzovoort.

De stad lanceert bijvoorbeeld [IkKoopAntwerps.be](https://www.ikkoopantwerps.be). De campagne wilt bewoners aanzetten om meer bij onze lokale handelaars te kopen.

Controleer zeker: www.ondernemeninantwerpen.be/corona voor meer informatie!

Bijkomende maatregelen?

Wellicht zullen er nog bijkomende steunmaatregelen uitgevaardigd worden. Wij trachten dit voor u zo goed mogelijk op te volgen en vullen deze lijst zo adequaat mogelijk aan.

Indien u zelf nog kennis heeft van andere maatregelen die niet in deze brochure werden opgenomen, dan horen wij dit graag! ■

Deze bijdrage kwam tot stand door de multidisciplinaire samenwerking van het gehele team van Studio-Legale advocaten.

Wij helpen u graag verder als u bijkomende vragen heeft.

Advocaten zijn een essentieel beroep, wij kunnen u dus blijven bijstaan. Ons kantoor is open en onze service loopt ononderbroken door.

Misschien is deze periode trouwens de uitgelezen kans om bepaalde zaken in uw onderneming op punt te stellen.

U kan onbetaalde facturen laten innen, uw vennootschap GDPR-proof maken en uw ondernemingsvorm aanpassen aan het nieuwe wetboek vennootschapsrecht (BV). Tevens is het de moment om eens te kijken naar uw algemene voorwaarden, standaardcontracten, potentiële overnames, etc...

*“A pessimist sees the difficulty in every opportunity;
an optimist sees the opportunity in every difficulty.”*

Winston Churchill

“Do remember, they can’t cancel the spring”

David Hockney

STUDIO | LEGALE
Advocaten www.studio-legale.be

info@studio-legale.be
www.studio-legale.be

Haantjeslei 69A
2018 ANTWERP BE
Tel: +32 3 216 70 70
Fax: +32 3 216 70 79